

“Luni” este o revistă internă gratuită a studenților la Filosofie. Ea apare bilunar, în ziua de luni.

Participarea cu articole este voluntară, nici un alt drept sau responsabilitate nu este transferat între revistă și autori cu excepția dreptului revistei de a publica materialul.

Echipa de redacție selectează spre publicare materialele propuse de oricine și le ordonează. Ședințele echipei de redacție sunt deschise, joi la 18.00 (înaintea datei de luni de publicare)

Vă rugăm, nu acuzați revista ca întreg, trimiteți o replică / un articol la revista@filos.ro.

Pentru discuții online și accesul la toate materialele propuse spre publicare: <http://groups.yahoo.com/revistafilosofie>. Versiunea electronică apare simultan la <http://revista.filos.ro>

Așteptăm articolele studenților și profesorilor interesați la revista@filos.ro împreună cu numele și datele de contact

Recomandări pentru articolele trimise:

-format DOC, RTF, TXT în atașament
-diacritice reale (ă nu â)
-fără tehnoredactare
-poza autorului JPG, GIF, BMP

proiect realizat cu sprijinul:

filos

Asociația Studențească pentru Filosofie și Societate

Interviu “Despre filosofie și filosof”
realizat de Ruxandra Apetrei
ruxandra@revista.filos.ro

prof.dr. ,
Ștefan Afloroaei:
decan al
Facultății de Filosofie -Iași
pagina INT / 2

“Cel care nu-și pune anumite probleme atunci când e singur, nu le poate lua prea în serios nici în alte situații. Am îndoieli în ceea ce-i privește pe cei care nu fac din filosofie decât o profesie sau o activitate publică”

Recomandări

Prezentare
Însemnări de peste ocean
de Ioan Muntean
STUD / 4

Povestire
Despre biblioteci -Pulp fiction-
de Mădălina Potînc
LIT / 11

Eseu
Note asupra sensului “creației” la Anselm de Canterbury și la Henry Bergson
de lect.dr.
Sebastian Grama
ESEU / 7-8

Rubrică
Conceptul de la pagina 7: Nu
de lect.dr.
Gheorghe Ștefanov
ESEU / 7

Prezentare
Sfaturi pentru studentii în Filosofie
de drd Teodor Gugiu
ESEU / 10

Sebastian Grama
ESEU / 7
Marian Călborean
STUD / 5
ESEU / 9
Paul Mihalache
LIT / 11
Mădălina Potînc
LIT / 11

Următorul număr (5) va apărea pe 6 februarie 2006. Articolele sunt așteptate la revista@filos.ro, până pe 1 februarie. Pe 2 febr, la 18.00, are loc ședința de redacție.

Ediție specială în numărul 6: Referatele studenților. Ediție dedicată povestirilor scrierii referatelor, perlelor din referate. Pregătiți deja materialele

Conține 3 fascicule,
12 pagini:

PRINCIPAL

(pag. 1-6)

-INTERviu: 2

-Viață STUDențească: 3-5

-CRITice: 6

STUDII ȘI ESEURI

(pag. 7-10)

LITERATURĂ

(pag. 11-12)

lavinia@revista.filos.ro
Editorial de **Lavinia Marin**

Un experiment mental

Să ne imaginăm că, pe un Pământ Geamăn, într-un București geamăn, ar exista o Facultate oarecare de Filosofie (geamănă cu a noastră!!!!), cu un consiliu (numit *Consiliul* de aici încolo) care ar fi format în exclusivitate din oameni raționali și cunoscători ai teoriilor etice. Și că, la un moment dat, acest *Consiliu* ar lua decizia ca, de la vară, să nu se mai dea examen de admitere la acea facultate, ci să se intre doar cu dosar (media de BAC + cea de studii). Cum și-ar putea motiva ei decizia? Să zicem că economic: facultatea lor nu ar mai avea bani, ergo ar fi obligată să atragă cât mai mulți studenți pentru că banii se dau în funcție de numărul lor e.t.c. Să zicem că ar veni într-adevăr mai mulți studenți la facultatea lor, doar că ei ar fi întâmplători, ajunși acolo doar pentru că și-au depus dosarul „ca să încerce” și, respinși de prin alte părți, doar acolo vor fi intrat. Dar motivația economică nu are un suport etic (și ei, ca filosofi, nu pot ignora Etica....) mai ales că, foarte probabil, membrii *Consiliului* și-au călcat pe conștiință când au votat „pentru”.

Nu cred că există un singur om în acel *Consiliu*-geamăn care să creadă în mod sincer că un examen supergeneral de Bacalureat plus o foaie cu note la toate materiile posibile (incluzând sportul, religia și educația tehnologică) date de niște profesori absolut necunoscuți pot fi o evaluare mai bună a capacităților filosofice ale unor tineri decât un examen dat de facultate. Și atunci? Cum ar putea justifica ei acest compromis cu propria conștiință? La o facultate oarecare, cum ar fi ASE-ul sau ANEFS-ul, compromisurile se poartă și sunt ceva obișnuit. Dar nu la Filosofie, în nici o lume posibilă, pentru că etica e aceeași peste tot (“dacă judecățile ei sunt universalizabile așa cum ne place nouă să credem”). Deci cum se vor descurca cei de pe *Twinn Earth* cu justificarea în limitele eticii a unui compromis?

Dacă probleme etice există și în lumile posibile, în schimb rezolvările la ei sunt diferite.

(continuare în pagina CRIT / 6)

|Rafael-Primul mișcător-Stanza della Segnatura

Luni

Nr. 4

23 Ianuarie 2006

— Revista deschisă a studenților în Filosofie
Versiunea electronică <http://revista.filos.ro>

Ștefan Afloroaei

În interviu: Despre filosofie și filosof

Rep.: Aș dori să vă întreb pentru început când și de ce v-ați orientat spre studiul filosofiei?

Șt. Afloroaei: Intenția mea inițială a fost să mă înscriu la matematică. Îmi amintesc de olimpiadele de matematică din liceu. Spre filosofie m-am orientat odată cu lectura literaturii secolului XX. M-au atras autorii care puteau fi considerați atât literați cât și filosofi, cum sunt Kafka, Borges, Camus, E. Ionescu. Citindu-i pe aceștia, am simțit dorința de a lectura filosofie. Astfel că în momentul înscrierii la facultate aveam ca opțiuni Matematica, Literale și Filosofia. Am lăsat dosarul la Filosofie, nefiind însă ferm convins că fac bine.

Rep.: Ați spus, cu ocazia primei noastre întâlniri (primirea studenților bucureșteni n.r.) că, dacă ați fi fost student, ați fi mers la București cu ocazia acestui schimb de experiență. De ce?

Șt. Afloroaei: Cred că m-aș fi transferat la București. Eu cunosc bine orașul Iași, cu viața culturală de aici. Cunosc atât profesorii cât și scriitorii de prestigiu, încă din liceu. De aceea mi-ar fi plăcut să studiez la București sau la Cluj.

Rep.: Între două extreme, cum vedeți filosofia, ca activitate în spațiul public sau mai curând ca retragere a filosofului în "turnul de fildeș"?

Șt. Afloroaei: Cred că sunt necesare ambele perspective. Eu nu suspectez absolut deloc a doua variantă. Cel care nu-și pune anumite probleme atunci când e singur nu le poate lua prea în serios nici în alte situații. Am îndoieli în ceea ce-i privește pe cei care nu fac din filosofie decât o simplă profesie sau o activitate publică. Poate că ține și de un fel al meu de a fi, dar nu cred că aceștia o slujesc așa cum se cuvine. Prefer autorii care cred în ceea ce spun, ideile transmise către studenți în amfiteatru urmărindu-i și acasă, și când se plimbă. Doar poza publică a filosofiei rămâne la fel de suspectă ca și reprezentarea ei clasică, dar criticată de mulți. Îmi place să citesc mult ceea ce a însemnat pentru unii "vorbiți însingurate", cum le-a spus Augustin. Există un înțeles bun al cuvântului "speculație", sens pe care îl caut, de altfel consider

gândirea filosofică una speculativă, într-o anumită măsură.

Rep.: Am observat cu ocazia acestui schimb de experiență că la București, Facultatea de Filosofie este în mare măsură axată (doar) pe filosofie, la Cluj ea este o secție a Facultății de Istorie-Filosofie, în timp ce la Iași, Filosofia include mai multe secții cum sunt Comunicarea, Sociologie, Științe Politice. Ce părere aveți despre aceste diferențe?

Șt. Afloroaei: La Iași, lucrurile stau întâmplător astfel. În momentul în care la Cluj și la București Facultatea de Filosofie s-a desprins de celelalte specializări socio-umane, s-a încercat același lucru și la Iași, dar cei care și-au dorit asta s-au gândit că e bine ca mai înainte de toate să aibă un corp didactic adecvat. Când l-au avut, și-au dat seama că relația dintre Filosofie și celelalte specializări este una eficientă atât din punct de vedere didactic cât și științific, sau chiar administrativ. De doi ani de zile, sociologia și asistența socială vor să constituie o facultate distinctă, lucru cu care eu sunt de acord.

Rep.: Vorbind despre Facultatea de Filosofie din Iași, care credeți că este specificul studiului filosofiei la Iași?

Șt. Afloroaei: Sunt câteva direcții mai intens cultivate la noi. În primul rând așa numi logica, amintind numele lui Petre Botezatu, care cred că rămâne una dintre cele mai remarcabile personalități de după război. Urmează exegeza și interpretarea filosofică, încurajată de profesori ca Ernest Stere astfel încât se fac cercetări destul de extinse în zona hermeneuticii. Exista o catedră, un centru activ de aproximativ zece ani, unde colaborăm cu Facultatea de Litere și de Teologie. În urma întâlnirilor noastre, care aveau loc de vreo zece ori pe an, au rezultat șapte volume de contribuții, din care, iată, vă pot oferi un exemplar. Există deasemenea revista Hermeneia. Alte domenii bine susținute aici sunt retorica și teoria argumentării. Observ în ultimul timp o amplă preocupare a tinerilor pentru filosofia științei, filosofia limbajului, epistemologie, teoria culturii sau teoria comunicării, pentru care există deja și o specializare.

Rep.: Credeți că este dezirabilă constituirea unei comunități filosofice la nivel național? Cum s-ar putea ea realiza?

Șt. Afloroaei: Nu numai că este dezirabilă, este chiar o urgență. Cred că acesta

"Cel care nu-și pune anumite probleme atunci când e singur, nu le poate lua prea în serios nici în alte situații. Am îndoieli în ceea ce-i privește pe cei care nu fac din filosofie decât o profesie sau o activitate publică"

reprezintă unul dintre punctele cele mai slabe din filosofia românească. Noi nu avem o societate de filosofie care să funcționeze, deși, juridic, există vreo patru-cinci. Două sau trei sunt și în Iași.

Nu avem o revistă care să circule în toate mediile culturale și să se impună. La Iași există patru reviste: Analele, Argumetum, Hermeneia, Cultura. A mai existat și o revistă numită Contrast, apreciată la timpul ei de câțiva oameni importanți. Din păcate, nu a mai funcționat din lipsă de fonduri.

Apoi, nu există întâlniri ale celor care chiar și-au legat viața de filosofie, care meditează asupra unor probleme de filosofie. Mă refer la întâlniri cu efecte serioase în plan național, pentru că la București, de exemplu, există unele întâlniri de acest gen deja recunoscute. Cel mai dezamăgit însă sunt acum de lipsa unor dispute filosofice, așa cum au fost altădată disputele literare. Numai în prezența lor s-ar putea constata că există o adevărată viață a filosofiei la noi. Sper că voi ajunge să asist în această viață măcar la o singură dispută serioasă, amplă, fie și cu ocazia publicării unor cărți, de exemplu.

Rep.: În final, aș dori de la dumneavoastră două cuvinte despre ce face un filosof în timpul liber...

Șt. Afloroaei: Discută, se plimbă... Un filosof trebuie să se plimbe, să umble pe cărări îndepărtate, aiurea...

dl prof. dr. Ștefan Afloroaei este decanul Facultății de Filosofie din Iași. Este profesor în cadrul catedrei de Ist. Filosofiei și Hermeneutică. Autor al mai multor lucrări de specialitate, dintre care "Cum este posibilă filosofia în Estul Europei" - POLIROM, Iași, 1998

Interviu realizat de Ruxandra Apetrei
Extras din broșura "O filosofie, două perspective"

**Echipa de
redacție LUNI
(nr 4 și 5)**

Coordonator nr.4:

Alina Latkulik III

Coordonator adj nr. 4:

Mădălina Potînc I

Coordonator nr.5:

Mădălina Potînc I

Responsabili de număr:

Lavinia Marin IV (nr.4,5)

Ruxandra Apetrei II(nr.5)

Responsabil urnă:

Ruxandra Apetrei II

Tehnoredactori:

Marian Călborean IV,

Lavinia Marin IV (web)

Distribuitor:

Răzvan Ilie IV

Rubrică

Viață STUDENTEASCĂ

Lideri de opinie, evenimente studențești, asociații, știri, cenecluri, inițiative studențești din Facultatea de Filosofie

Scurt pe 3,14

- Toți studenții care copiază/traduc referate de pe net (uneori chiar articole din reviste mari) au aceeași scuză standard când sunt întrebați, așa, pentru verificare, "ce ai vrut să spui aici?". Răspunsul lor e, invariabil, "sunt emoționat, nu pot să vă explic acum". Sfatul nostru pentru ei ar fi să mai varieze scuzele, măcar ca o dovadă că studenții la filosofie au imaginație. Astfel, ei ar putea să încerce: "știți, am o personalitate dedublă, eram celălalt când l-am scris". Sau: "pe atunci eram analitic dar acum am devenit continental. Refuz să explic ideile din referat pentru că acum nu mai cred în ele." Sau: "dacă doriți să vă explic, înseamnă că nu mi-ați citit referatul cu atenție... vă rog să-l recitiți." (L.M)
- Consiliul Facultății de Filosofie din București a hotărât organizarea admiterii la Filosofie, începând cu vara aceasta, pe bază de concurs de dosare. Dacă sunteți invidioși că voi ați dat un examen greu la care ați învățat, și dacă obișnuiți să vă lăudați către prieteni cu rezultatele exacte de la Filosofie, atunci nu disperați, puteți renunța la facultate pentru a vă reinscrie, de data aceasta pe bază de dosar. (Re)Citiți editorialul, pentru o transpunere într-o altă lume posibilă a unui posibil paradox etc. În sfârșit, urăm succes la bacalaureat viitorilor studenți la Filosofie și distracție plăcută la proximalul bal de St. Valentine's. (M.C.)
- Amintiri de la examenele de admitere (ah, doar amintirile au rămas): în septembrie 2002 a fost concursul de aprox. 3,5/loc, s-a dat Descartes și Jaspers (textul cu mirarea filosofică, un fel de plastilină din care poți să faci orice dorești). Jaspers a revenit după un timp, în același rol ingrat de catalizator universal. În 2003 concursul a fost puțin mai mare (examen în iulie)-s-a dat în sfârșit Kant, toată lumea era convinsă că a făcut bine. Probabil pentru a spăla păcatele îngâmfării, în data afișării notelor a plouat torențial în miez de vară. Șocul a venit în 2004, după ce îți condusesei fratele, prietena, copiii, cunoștințele etc la examenul de concurs înalt și, așezat liniștit la terasă, auzi după un timp un zvon: s-a dat Taylor! Poftim?! Ce vrea Taylor asta la urma urmei? Cine știe Taylor? Cine corectează pe Taylor? Cine a propus Taylor? În 2005 (septembrie) concursul a fost atât de mic încât n-am reținut subiectele. (M.C.)
- În ultimile 2 săptămâni, lista fil_unibuc s-a animat. S-a discutat în linii mari despre akrasie, abulie, sufletul divizat, conceptul normativ al înțelegerii, despre opinie, motivație și inteligență, starea culturii filosofice române (comparația cu exemplul polonez, starea revistelor de specialitate în România și în lume), universali lingvistice, moralitatea sexului în public, se pregătește discuția IMM kantiene pe grup. O corectură: fil_unibuc nu are moderator real, numai din necesitatea de a fi declarat cineva la Yahoo este trecut dl lect.dr. Gh.Ștefanov ca moderator (M.C.)
- Atrăgătoare perioada referatelor, testelor, evaluărilor finale la seminarii. Anumiți studenți își sună seminaristii la 9 seara cu o candidă întrebare "Nu te supăra, ce text avem pentru mâine la seminar?". Dacă nu mai sunt cumva seminaristii de recuperare (o practică detestabilă de altfel), felicitări, am ajuns deja în sesiune! Acum nu mai așteptăm decât notele la referatele depuse în pachete de 50, 100, 200 / cap de corector.
- S-a inaugurat o nouă expoziție în ExpoFILOS: fotografii din cadrul schimbului de studenți "O filosofie, două perspective"-edițiile I și II (București, Cluj-Napoca, Iași). Nu toate exponatele au valoare artistică, dar au totuși alte calități, descriu stagiile a 50 de studenți la filosofie (M.C.)

Știrile revistei

- Dacă ați căutat în toată revista și n-ați găsit articolul despre sărbători al asist. Emi Socaciu, îl puteți întreba personal, dar riscați o examinare din Hobbes. Căutați și numărul viitor.
- Ce revistă este într-adevăr și cu adevărat mai bună decât Luni? Pfu, o mulțime, de exemplu, "TV Magazin", are mai multe poze, informații mai serioase și, în plus, este și cu mult mai folositoare
- Apropos de calitatea revistei Luni, cea mai judicioasă observație a făcut-o Dan Panaet: nici măcar nu merită să plagiezi pentru o revistă cu 80 de numere. În fine, redacția estimează 200 de cititori, se fac planuri de distribuție în Facultatea de Filosofie din Iași, revista e (încă) în tinerțile zburcimate, multe se uită și multe se iartă.
- Pentru amatorii de coincidențe: textul lui Paul din nr. 3 este repovestirea textului "Instrucțiuni pentru John Howell" de Julio Cortazar. (care poate fi găsit într-o antologie Astra, parcă Meandre se numea antologia). Funny, nu? (D.P.)
- Ce a făcut Paul Mihalache, dacă e plagiat, e ceva foarte ciudat: păstrează subiectul în linii mari și câteva detalii dar în rest schimbă totul (adică atmosfera și chiar ideea principală). Aș putea să numesc asta "variațiune pe o temă dată". Oricine poate lua o carte mare (sau năvelă) și să o rescrie în stilul său atâta timp cât spune de unde s-a inspirat. Singurul lucru ciudat și inexplicabil e că Paul n-a scris o mica notiță de genul: "după o idee din Cortazar" la începutul năvelei sale. Asta e tot ce trebuie el să explice. Poate a fost o scăpare din vedere. Cine nu crede, vezi textul lui J. Cortazar în Files pe grup (<http://groups.yahoo.com/group/revistafilosofie>) (L.M)
- Revistă în curs de dezvoltare, căutăm următoarele: copiator cu harddisk pentru imprimarea în condiții mai bune a revistei, geniu editorial pentru sprijinirea dezvoltării creșterii ascendente a revistei, distribuitori locali în școli, licee, parcuri, biblioteci M. Sadoveanu, rețea națională bibliotecă M.Eminescu, intersecții. Mai căutăm domni și doamne titrate, fără multă experiență în filosofie dar plini de motivație, doritori să citească, să critice și, dacă nu e prea mult, să publice.

Pro Domo

Moartea revistei Luni -studii de caz-

Tot ce are un început are un sfârșit. E LUNI nr.4 (de parcă ar "fi" joi) și anumiți maniaci ai echilibrului din cadrul revistei se gândesc deja cum o să moară ea

I Moartea banală (cea mai probabilă)

Un complex de factori posibili: oboseala, examenul, stresul, îngâmfarea, lipsa de fonduri, cenzura profesorilor (stați liniștiți, nu s-a auzit de așa ceva), secționarea publicului, pierderea interesului, tendința omului lăsat să scrie liber să scrie mult și diluat, un eveniment declanșator

II Moartea socială (o moarte de mijloc, fără calități deosebite)

a) Dintre diferitele grupuri existente în facultate, unul o să acapareze exprimarea, membrii celorlalte or să spună "nu publicăm noi în revista aia de literați/fenomenologi/analitici/ongști/profesorii / încremeniți în proiect"

b) Mecanismele apariției revistei or să fie contestate în numele libertății, lipsei de constrângeri, libertarianismului, religiei, rasei, corectitudinii politice, disprețului față de asociațiile studențești, profesorii, sistemul universitar șamd. Revista se va dizolva într-un anarhism metodologic

c) un conflict personal, o respingere a unor decizii va împărți revista în tabăra lui X și tabăra lui Y. Dacă cei doi nu vor să se înfrunte public, în loc de 2 reviste (ce n-ar fi tocmai rău), va fi una în minus. Vezi și discuția cu cazul de (?) plagiat

III Moartea tematică (cea mai nobilă moarte)

a) N-o să se mai scrie altceva decât articole ironice, critice la adresa filosofiei, filosofilor, facultății șamd. Luni o să fie un fel de "Academia Cațavencu" în filosofia dâmbovițeană. Oricum, cititorii noștri vor fi puțin în plus față de inteligența ca și ai lor

c) N-o să se mai scrie altceva decât analize de intenții și discuții despre limbaj: Luni o să fie un fel de gazetă de popularizare a diverselor cercetări filosofice

b) Cititorii o să se îndrăgostească de revista Luni, o să citească cu plăcere cele 26 pagini cu știri pe scurt și cele 12 editoriale/număr despre revistă/încotro se îndreaptă ea /cum se mai distrează muncitoarea echipă de redacție. O să fie o revistă imanento-trandendentă, în și pentru sine

...Toate vin din necunoscut și se întorc în necunoscut. Până una alta, sunt așteptate articole la revista@filos.ro

Răspunsuri/știri scurte/aberații la revista@filos.ro, cu mențiunea: "pentru știri"

Facilitățile revistei deschise LUNI:

Panoul și urna revistei: pentru a putea citi revista curentă, afișată permanent. Revista LUNI fiind finanțată prin chetă, așteptăm contribuții. Necesarul pentru multiplicarea unui număr: 500.000 (50 RON)

Pachetul grafic: și în acest număr, toate imaginile sunt luate din opera lui Rafael, dar studenții pasionați de grafică

pot crea un pachet grafic al unui număr

Forumul revistei: după ce citiți revista online (revista.filos.ro), o puteți comenta pe Forum

Rubrica Viață Studențească: Colegii de la ASF sunt invitați să publice constant anunțuri și articole despre activitățile lor

Responsabili de număr: Puteți participa la echipa de redacție

dacă doriți să fiți responsabili pentru numărul următor

Rubrici constante: Profesorii, cercurile de studenți își pot rezerva 1-2 pagini pentru apariția constantă de articole tematice și un drept de vot asupra întregii reviste.

Adrese de mail: orice autor cu cel puțin 3 articole publicate în Luni, beneficiază de o adresă tip numele@revista.filos.ro

Dragă

Însemnări de peste ocean

Când ceva nu merge la noi, lumea se întreabă „Dar la alții cum e?” De multe ori sunt întrebat: „Cum sunt studenții americani?” sau mai exact care sunt diferențele dintre „ei” și „noi” în ceea ce privește studiul filosofiei și dacă și ei se luptă cu aceleași piedici. Am să dau aici un răspuns mai mult descriptiv și mai puțin normativ, limitându-mă la studenții predoctorali (studenții din „anii I-IV” cum sunt numiți la noi) din SUA. Deși eșantionul meu este relativ limitat (am lucrat doar cu studenții de la Universitatea din București, cu cei de la Politehnică și foarte puțin cu cei din Cluj, precum și în trei universități americane) încerc să descriu acele diferențe care mi se par demne de luat în seamă. Nu vreau să insist pe diferențele legate de resursele în bibliotecă, de mobilitate, de baza informatică sau de diversitatea și numărul instituțiilor unde se predă filosofie care sunt mult prea bătătoare la ochi pentru a fi discutate aici.

Aș începe prin a descrie o diferență, greu de regăsit în România, care mi se pare centrală pentru întreaga viață academică americană. În general există două tipuri de instituții de învățământ superior în SUA: așa-numitele „colegii liberale” (*liberal arts colleges*) în care nu există studii de masterat sau doctorat și universitățile propriu zise în care există studii post-licență. Cele de pe urmă sunt universități centrate pe cercetare și pot fi fie de stat, fie particulare (în SUA învățământul superior nu este finanțat de stat decât într-o mică porție, astfel că termenul de „universitate de stat” este diferit de cel de la noi. Aproape toți studenții își plătesc studiile sub formă de împrumuturi sau contribuții ale părinților. Așa numitele burse complete acordate de stat sau guvernul federal sunt absolut excepționale). Activitatea didactică cu studenții în universități este secundară și întotdeauna considerată o corvoadă comparată cu predarea cursurilor pentru masteranzi sau doctoranzi, publicarea de articole și cărți, participarea la conferințe etc. Într-o universitate studentul nu se bucură de același respect pe care îl are într-un colegiu liberal. Interacțiunea cu profesorul este mediată de doctoranzi sau masteranzi care țin întotdeauna seminariile, corectează lucrările, decid notele etc și uneori țin cursurile. Comparativ cu universitățile mari, viața în colegii este centrată pe predare. Aproape toate colegiile liberale sunt particulare. Profesorii au o normă mult mai încărcată decât la universitate iar cercetarea este lăsată de multe ori pe locul doi. Lipsa doctoranzilor și a masteranzilor nu este însă prea benefică pentru profesori. Însă aici profesorii și studenții formează o adevărată comunitate (colegiile britanice din Oxford sau Cambridge sunt poate cele mai bune exemple), se cunosc mult mai

boemă și întregul sentiment de comunitate academică mai accentuat. Cursurile de filosofie la colegiile liberale diferă de cele de la universități. La colegiile liberale filosofia este mai „literaturizată”, mai orientată către istoria filosofiei și autorii clasici, într-un cuvânt mai continentală, deși pot fi găsite multe cursuri de filosofia limbajului sau etică. La universități poți întâlni întreaga arie curriculară imaginabilă și toate orientările la care te poți aștepta.

Disonanța între educația de tip liberal și cea universitară marchează deopotrivă doctoranzii și masteranzii. Cele două grupuri diferă prin atitudinea față de filosofie, în pretențiile lor față de profesori, în atitudinea față de știință, logică, matematică și în general față de tot ce înseamnă gândire formală. Probabil este ceva asemănător cu diferența între studenții de la „noi” care au absolvit un liceu cu profil real și cei care au absolvit „umaniorele”, deși diferența este mai profundă aici și implică mai multe elemente. O nemulțumire exprimată frecvent printre masteranzi sau doctoranzi este „nu știu logică (sau orice disciplină filosofică „teoretică”) pentru că am absolvit un colegiu liberal”. Pe de altă parte, în școlile doctorale contactul doctoranzilor cu profesorii este mult mai strâns decât în România iar sensul de comunitate este mult mai pregnant în universitățile americane decât la noi. Există cursuri doctorale, prelegeri, dar majoritatea activităților sunt centrate pe cercetare, adică publicarea de materiale și participarea la conferințe. De aceea mulți aleg să înceapă studiile filosofice la un colegiu liberal și apoi să continue studiile doctorale la o universitate de cercetare, având astfel experiența ambelor forme de comunități. Uneori despărțirea de colegiile liberale și intrarea într-o „cetate universitară” este o experiență neplăcută și poate duce la abandonarea studiilor doctorale.

Elevii de liceu nu au aproape nici un contact cu filosofia (dacă totuși au un contact, acesta este unul mediat de literatură sau istorie) astfel că studenții își dobândesc aproape în întregime abilitățile filosofice în facultate. Studenții americani nu au un examen de admitere bazat pe filosofie, ci un test standardizat care se aseamănă mai mult cu un test general de gândire și utilizarea limbajului (testul SAT), comun absolut tuturor universităților și colegiilor. Studenții aplică simultan la mai multe universități sperând să fie acceptați la cele mai prestigioase, dar fără a ști dinainte care va fi specializarea lor finală. După ce sunt admiși la mai multe universități, este rândul lor să aleagă dintre acestea pe diferite criterii: pachetul de cursuri, oferta financiară, atmosfera orașului sau statului, calitatea profesorilor și a vieții studențești.

Spre deosebire de alte discipline, studenții dobândesc formația filosofică la nivel universitar, nu liceal, ceea ce contribuie, cred eu, la o mai bună înțelegere a filosofiei în general. În primul rând toți studenții încep cursuri generale

introductive în mai multe discipline iar în anul al doilea ei decid care va fi diploma lor majoră și minoră. Alături de faptul că studenții își plătesc în mare parte studiile (statul contribuie la educație doar în cazuri speciale), alegerea unei diplome majore presupune o responsabilitate crescută din partea studentului.

Întotdeauna o diplomă majoră este însoțită de una minoră iar studentul va avea o dublă specializare. Cu alte cuvinte, nu există de fapt absolvenți de filosofie în sensul strict al cuvântului, căci întotdeauna absolvenții vor avea de fapt două specializări. Practic toți studenții în filosofie mai fac o facultate în paralel (deși cerințele la o diplomă minoră sunt mai reduse), ceea ce lărgeste orizontul discuțiilor la seminarii precum și calitatea referatelor. Învățământul filosofic nu este izolat de restul disciplinelor iar interacțiunea cu celelalte specializări este excelentă. De multe ori formația filosofică vine după familiarizarea cu alte discipline precum literatura, unele științe sau istoria.

Cei care aleg o diplomă majoră în filosofie nu au altă alternativă decât să își continue studiile la nivel de master sau doctorat sau să abandoneze „practicarea” filosofiei. O licență în filosofie nu prea este de mare folos: în licee nu se predă filosofie deci piața de muncă în filosofie în învățământul pre-universitar este ca și inexistentă. Puține oferte neacademice sunt atrăgătoare pentru un absolvent de filosofie. Unica alternativă este urmarea unor studii de masterat sau doctorat. Ceea ce frapază la prima vedere este piața universităților americane între care există o competiție acerbă pentru cooptarea celor mai buni absolvenți de filosofie. Un clasament multidimensional consultat de toți doctoranzii aspiranți este așa numitul *Philosophical Gourmet Report* <http://www.philosophicalgourmet.com>

Există acolo universități de „divizia A” vâdate de toți, dar și universități mai mici care însă oferă foarte bune programe doctorale pe anumite direcții de specializare. Clasificarea pragmatică a universităților precum și competiția între ele de a atrage pe de o parte cei mai buni absolvenți de licență precum și cele mai bune cadre didactice este fascinantă. Sistemul diferă radical de cel din România: piața este total liberalizată, probabil datorită autonomiei universitare absolute (în SUA nu există un minister al educației pentru învățământul superior), universitățile sunt în competiție și sunt clasificate și evaluate și de profesori și de studenți, competiția pentru o poziție academică este impresionantă (la o universitate din „topul 50” se primesc între 300 și 500 de aplicații pentru o singură poziție academică), toate acestea conferind un sentiment de obiectivitate al competiției și al calității. Nu vreau să susțin că toate aspectele vieții academice americane stau sub semnul meritocrației, dar...

Probabil voi reveni în alt număr al revistei cu unele detalii despre viața studenților doctoranzi în SUA.

*ceva de spus ironic

*empower încrezător

*ceva de spus personal și neclar

*e evident

*rușinică

*ceva de spus urgent și grav

*dilemă

*empower foarte neincrezător

*ceva de spus

domnule tehnoredactor,

Nu am scris până acum decât un articol, și acela în numărul trecut. Cu toate acestea, îmi permit să fac o sugestie referitoare la formatul revistei. Dacă tot puneți pozele autorilor, cred că ar fi extrem de util ca expresia din fotografie să reflecte atitudinea pe care respectivul o are față de tema ilustrată în scrierea sa. Eu mi-am realizat deja câteva portrete (18), dintre care vă voi indica, la timpul convenit, pe care să o introduceți. Recomand și celorlalți să facă la fel. Revista aceasta este făcută de studenți și profesori pentru a fi citită de colegii lor. Oamenii se cunosc de pe la cursuri și seminarii, majoritatea nu au trăit multe și diverse lucruri împreună și nu sunt obișnuiți să le răspundă colegilor sau profesorilor dacă nu îi văd la față. În plus, subiectele nu sunt exact ceea ce sunt obișnuiți să dezbată studenții pe la facultate sau pe forumul [fil_unibuc](http://fil.unibuc.ro). Nu sunt obligați să publice, nu au bibliografie, nu există recunoaștere publică a meritelor lor decât rar și difuz, deci ei chiar trebuie să vrea să își dea cu părerea pe marginea unui subiect nou sau să răspundă unui coleg/profesor ce a publicat. Cum mie mi se pare că oamenii sunt mai dispuși să se „certe” cu atitudinile, decât cu ideile celorlalți, cred că includerea fotografiilor va crește probabilitatea dezbaterilor din cadrul revistei. Sănătate și noroc, dumneavoastră și colegilor de redacție!
Cu respect

PS: dacă decideți să includeți această scrisoare în următorul număr al revistei, vă rog să îi atașați fotografia intitulată „ceva de spus_la bashcalie”, „dilema” sau „ceva de spus_idee sclipitoare”. Ar merge și „e evident” sau „empowerment neîncrezător”... Vă mulțumesc!

*ceva de spus la nervi

*empower neîncrezător

*empowerment

*ceva de spus supărare

*dilemă nasol

*rugămintea

*de răs

*idee sclipitoare

*poate poate

Adevărata, banala, trista și lungă poveste a hârtiei igienice -perspectiva unui membru FILOS-

În aprilie 2004, 9 studenți din anul II și III ai Facultății de Filosofie au hotărât să înființeze Asociația FILOS.. Primăvara fiind frumoasă, relațiile prietenești iar terasele deschise (tocmai se inaugurasă a doua terasă, cea cu scaune rabatabile), filosofii asociați, cum ne intitulasem, stăteam ore în șir să discutăm despre ce probleme am dori rezolvate cu această asociație. Una dintre primele idei care au ieșit, aproape strigată, a fost „la toaletă nu e hârtie igienică. Așa ceva nu se poate”. Așa începe povestea:

Aprilie 2004

-Sabina Ionescu semnalează problema hârtiei igienice, se cade de acord că situația este intolerabilă

-Situația hârtiei igienice este inclusă în prima planificare a activității asociației

Mai 2004

-membrii FILOS caută să ierarhizeze ideile de proiecte, pentru a identifica cum pot fi ele realizate

-se identifică posibilitatea chetei pentru hârtie igienică, propunerea este respinsă.

Membrii FILOS hotărăsc că e de datoria Facultății să asigure, vom vorbi cu decanul!!

-încep dificultățile de înființare a asociației ce vor dura până în noiembrie 2004

Iunie 2004

-FILOS nu reușește să obțină sponsorizări pentru cele 2 proiecte organizate totuși: Conferința „Diplomație și Filosofie” , Școala de vară din iulie

-în fața grabei de realizare fără experiența a celor două proiecte, ideea este uitată, fiind păstrată prin rezumatelor întâlnirilor

Octombrie 2004

-Problema este discutată cu administratoarea facultății: studenții aruncă, strică, udă și în general tratează cu fondul hârtia igienică

-O timidă încercare a administrației este abandonată după o săptămână din lipsă de fonduri

Noiembrie-Decembrie 2004

-membrii FILOS (împutinați prin stagii ERASMUS) sunt ocupați cu înființarea asociației și cu organizarea alegerilor de an și alte proiecte mai mici

Ianuarie 2005

-odată cu aducerea dozatorului de Coca-Cola, avem curajul să ne ducem la decanat să cerem

-decanatul răspunde „Nu sunt fonduri alocate pentru așa ceva. Vreți să ștergem noi studenții la fund?”

-într-adevăr, situația este intolerabilă, nu se întrevăd căi de rezolvare. Cu titlu temporar, se hotărăște să se dea bani din buzunar către femeile de servicii pentru a se ocupa de hârtia igienică

Februarie 2005

-Apar primele probleme de autoritate: femeile de servicii sfătuesc să se cumpere și săpun, se acceptă propunerea

-Subsemnatul este alergat prin facultate de femei de servicii pentru a fi întrebat dacă e bine sau nu să dilueze săpunul

lichid (era oricum prea concentrat)

Martie 2005

-Situația tinde să se permanentizeze: FILOS dă bani din buzunarul membrilor, administrația cumpără hârtie igienică, FILOS primește chitanțele de cumpărare (fără să aibă ce să facă cu ele)

-se rediscută amplasarea hârtiei igienice: să fie în fiecare cabinet (consum crescut) sau doar la intrare (risc de furt crescut)

Aprilie 2005

-necesitățile bănești cresc, apare prima suspiciune paranoidă în mintea subsemnatului cum că femeile de servicii fură hârtia igienică

-Situația nu este foarte roz: deși parțial experimentul reușește (un sul de hârtie rezistă mai mult de 3-4 zile), nu există o distribuție corectă: fie la băieți, fie la fete nu este săpun, în unele zile nu e deloc hârtie șamd

Mai-Iunie 2005

-Finanțarea continuă, FILOS se mândrește cu amplasarea hârtiei igienice prin menționarea în pliantele oficiale pentru Târgul Educației.

-Dl Rector prof.dr Ioan Pânzaru va remarca uimit pe pliant FILOS la rubrica „Proiecte reprezentative”: „amplasarea de hârtie igienică”

-O altă întrebare paranoidă răsare în mintea subsemnatului: Dar profesorii de unde au hârtie igienică? (nu vă pot da răspunsul dar nu din fondurile facultății)

Octombrie-noiembrie 2005

-la sfârșitul lunii se reintră în normal: FILOS dă 300,000 pentru cumpărarea de hârtie igienică. Hârtia se consumă în ritm accelerat (cauza invocată e că de această dată hârtia cumpărată a venit în suluri din acelea mici care sunt mai ușor de consumat și furat)

-concluzia comună: studenții aruncă hârtia în veceu

Decembrie 2005:

-subsemnatul scrie un articol dificil de citit în care prezintă ca inițiativă clară (care ar trebui să agite mințile celor interesați de îmbunătățirea funcționării facultății) „amplasarea de hârtie igienică”

-Raluca Pop, secretar general FILOS, pregătește un articol în care situația hârtiei igienice apare ca problemă indiscutabilă a studenților din facultate. Pe 31 decembrie, ca mulți alții înainte, dl lect.dr. Gheroghe Ștefanov ironizează într-un mesaj pe [fil_unibuc](http://fil.unibuc.ro) ideea de proiect privind hârtia igienică

Ianuarie 2006

-Raluca Pop își publică articolul în LUNI, nr.3

-Mi-am dat seama, scriind acest articol, că n-am mai trecut de mai bine de o lună pe la toaleta Facultății. Ignoramus igiena, vivat publicistica!

(poate)
Va
continua

Rubrică

CRITice

Articole care se autodefinesc ca fiind critice
Scrie unul la revista@filos.ro

Replică la "DREAM Theater" -Luni nr.3

de Cătălin Bălan, catalin518@yahoo.com, Articole publicate în LUNI: 1 / nr. 4

Ce vrăji a mai făcut colegul nostru Paul

Textul acesta trebuie să fie un drept la replică pe care i-l cer lui Paul Mihalache. E adevărat că acest personaj nu m-a provocat în nici un fel, însă textele pe care el le scrie în această revistă m-au determinat să ies la tribună (uneori îl înțeleg pe *Tribun*...).

Desigur că cel mai flagrant lucru pe care *personajul* îl face este să copieze/plagieze/trișeze. Probabil că în numărul viitor ne va încînta cu cîțva versuri din poeziile mai slăbutze ale lui Păunescu (ale care au rămas ne-re-publicate) sau va avea *puterea* să pretindă drepturi de autor pe "Ceci n'est pas un pipe". Oricum ar fi, acest autor are vocație de tipograf sau de scrib (prinde repede și redă cu fidelitate). Ca fapt divers, textul din nr 3 al revistei, "Dream Theater" este un xerox după "Instrucțiuni pentru John Howell" a lui Julio Cortazar.

Nu știu ce credibilitate mai poate avea această revistă (dacă are această pretenție, desigur) păstrîndu-l în colectivul editorial pe colegul nostru Paul (care are drept de vot pentru textele care intră în pagină). Adică eu trimit un text și mă aștept să mi-l analizeze autorul care gîndește un "Dream Theater"....Cu toate acestea, răspunsul lui Marian Călborean la mesajul lui Dan (colegul meu de cameră sic!) de pe grupul de yahoo mă face să cred că tipul ăsta chiar este simpatizat de colectivul redacțional și nu poate fi urechit doar pentru atîta lucru. Probabil că nu contează că faptele de plagiat sunt cele mai incriminate de comunitatea academică, iar încălcarea proprietății intelectuale este pedepsită cu închisoarea, cît tip aveam de-a face cu tipi simpatici. Marian Călborean ar trebui să nu mai refuze să vadă "mica ciupeală" mai ales că formațiunea lui

intelectual-teoretică îi permite să "distingă" între două texte aproape identice. Argumentul lui Marian este că "a schimbat finalul" și că "toți facem asta" (adică ne lăsăm prinși de poveste). E ca și cum ai schimba finalul iubirilor caraghioase (Kundera) făcînd din ele povești de amor a la Sanda Brown. Asta cu finalul schimbat îmi aduce aminte de "poveștile cu final neașteptat" braziliene de pe postul național de televiziune de cînd eram eu mic. Atunci, spectatorii din platou votau finalul preferat. Acum, probabil că lui Paul nu prea i-au plăcut ideile lui Cortazar (cu toate că scriitura colegului nostru e ca un rezumat la metaforele și stilul argentinianului...deh, mai puțină experiență).

Sunt convins că P.M. va ajunge un autor mare. Sunt la fel de convins că va avea mereu oameni care să-i susțină penelul cu încurajări. Nu am făcut în acest articol apel la argumente etice aproape deloc deoarece puteam scrie în foileton o teză de licență. Moral ar fi însă ca acest autor să nu ne mai tulbure cu textele lui, să nu se mai erijeze în critic cenaclist (vezi nr. 2 al revistei în care autorul nostru cataloga alte texte drept "puerile" și "prăfuite") sau în prozator-lalocul-lui cu "reperre folclorice" copy-paste din Eliade (tot în numărul 2).

Un amănunt extrem de important de menționat este că acest text doresc să nu fie cenzurat în nici un fel la ședința de redacție în care probabil că va fi prezent și amicul Paul. Nepublicarea lui va atrage după sine planificarea unui doctorat pe teme de etică jurnalistică din partea-mi sau *împînzirea* Grozăveștilor cu texte sud-americane. Viva la plagiation!!!

Cu bine

Articole publicate în LUNI: 10 / nr.1-4

de Paul Mihalache, paul_mihalache@yahoo.com

Replica Vrajitorului

Nu vreau ca acest articol să arate ca un tablou într-o ramă prea largă, pusă din sărăcie, un tablou cu două morminte, care din lipsă de filantropi și de fonduri, se profanează unul pe altul, și împreună profanează intrarea. De aceea nu voi răspunde pe același ton (ușor ironic) domnului Cătălin Bălan, care mă acuză de plagiat.

Scriu acest articol „într-un moment greu al vieții mele”, cum ar zice prețuitul nostru poet internațional. Totul este posibil. Totul este imposibil. Să am un succes care să mă clasicizeze pe loc, ca pe Bălașa, lăsînd posteriorității lejera misiune de a-mi reconfirma din veac în veac valoarea. Să nu am pic de succes în epocă, urmînd să fiu descoperit postum, ca Bach sau Kavafis. Să se demonstreze că proza mea nu-i decît un plagiat; demonstreze-se, aș fi curios să văd care-i deșteptul care-l numește pe Orwell *copiator* pentru că a preluat, redînd fidel în 1984, viziunea politică a lui B.Russell cu privire la statul totalitar. Poate se va găsi cineva să numească „xerox” *Recurs la metodă* și *Eu, supremul* (A.Carpentier și R.A.Bastos).

Este adevărat, textul meu, *Dream Theater*, apărut în numărul 3 al revistei, se apropie mult de *Instrucțiuni pentru John*

Hawell a lui J.Cortazar, și poate, menționarea faptului că se bazează pe o idee a scriitorului argentinian, ne-ar fi privat de un articol savuros, așa cum este acela al domnului Cătălin Bălan, însă nu acesta a fost motivul pentru care nu am făcut-o. Cine vrea să-și formeze o părere, va fi poate curios să citească nuvela lui Cortazar, publicată de curînd și la Polirom, în volumul *Toate focurile, focul*.

În continuare, nu cred că are vreun sens să răspund ironiilor lui Cătălin, atît timp cît el sugerează o comparație între Cortazar și Păunescu, și atît timp cît, fără să fi citit poeziile pe care le criticam în numărul 2 al revistei, tinde spre a le lua apărarea. Dacă le-a citit, atunci e și mai grav.

Eu?... Eu nu am pretenții de mare literat. Eu nu scriu din nici un punct de vedere. Scriu dintr-un punct de orbire și mă sprijin într-o cârjă de eter, deasupra unui abis baroc.

Domnul Cătălin Bălan?... Mila și lacrimile Domnului pentru toți cei asemenea lui.

Vrajitorul, dupa o idee de Paul Mihalache

Articole în Luni: 3, nr 2-4
Editorial de Lavinia Marin
continuare din pagina 1

Un experiment mental

...Din punct de vedere etic, la ei s-ar putea accepta un compromis dacă acesta e însoțit de sacrificiul de sine și, practic, cel care face compromisul nu câștigă nimic personal. Condiția asta ar fi îndeplinită acolo: sacrificii de sine vor fi destule cel puțin din partea profesorilor. Cum vor arăta oare seminariile cu noii studenți întâmplători, neinteresați deloc de filosofie? Deja profesorii se plîng de faptul că studenții de acolo nu mai citesc nimic pentru seminarii oare cum va fi când le vor veni niște studenți indiferenți de-a binelea? Ce acrobații retorice vor trebui să inventeze profesorii ca să păstreze interesul neexistent pentru filosofie al noilor veniți? Cât de mult vor scădea standardele academice la examene și referate (pentru că „nu ne permitem să pierdem studenți, trebuie să-i trecem pe toți”)?

Da, profesorii lor vor fi primii care vor suporta consecințele și ei știu cel mai bine ce-i așteaptă. Așadar ei au ales sacrificiul de sine în cunoștință de cauză. Dar martiriul pentru o cauză nobilă e mereu o decizie individuală, solitară. Cum se poate ca atîția oameni să-și dorească simultan un același lucru atît de personal? Știu că, istoric, există sacrificii colective dar ele au fost fie patriotice (*twin*-Termopile, *twin*-Mărășești) fie religioase (primii creștini dați la lei). Și atunci fie Facultatea lor de Filosofie are darul de a dezvolta atașamente patriotice în cei care o frecventează fie, și mai remarcabil, avem de-a face acolo cu un sacrificiu de sine colectiv și ateu - ceva ce nu s-a mai văzut în istorie nici măcar la ei! În ambele cazuri putem spune cu certitudine: Facultatea de Filosofie e mai originală decît oricare alta. În toate lumile posibile.

Luni

Nr. 4

Conține 3 fascicule,
12 pagini:

PRINCIPAL

(pag. 1-6)

-INTERviu: 2

-Viață STUDențească: 3-5

-CRITice: 6

STUDII ȘI ESEURI

(pag. 7-10)

LITERATURĂ

(pag. 11-12)

STUDII ȘI ESEURI

articole publicate în Luni: 2 / nr.3,4

Conceptul de la pagina 7: Nu

de lect.dr. Gheorghe Ștefanov

Nu este un concept dificil. Scuze, voiam să spun că "nu" este un concept dificil. În primul rând, lui nu îi corespunde nimic în realitate. Nu, nu vreau sa spun că lui "nu" îi corespunde ca obiect real nimicul. Vreau să spun că n-are nici un obiect care să îi corespundă. De aceea filosofii se și întrebă de ce există ceva mai degrabă decât nu. Poate că unii, când se gândesc la "nu", își imaginează ceva. Poate își închipuie, de pildă, o tânără femeie care își acoperă goliciunea și spune: "Bogdănel, suntem săraci. Poate tatăl tău o să îți cumpere tricicleta pe care ți-o dorești atât de mult atunci când o să te faci mai mare. Hai, nu mai plânge, timpul trece cât ai clipi. Azi mâine o să intri la facultate și ai să vezi atunci. Timpul trece repede, nici n-o să-ți dai seama când. O să te trezești că ești bătrân. Iar apoi o să mori și o să fii îngropat. Iar acum du-te să te joci cu ciorapul ăla vechi pe care îl folosești tu pe post de minge!" Mulți oameni ar putea să își închipuie asta atunci când se gândesc la "nu". Eu însă nu îmi închipui așa ceva. Unii spun că "nu" este un conector propozițional verifuncțional. Dar nu e prea clar ce conectează el atunci când cineva spune, de pildă, "Nu acolo! De ce vrei tu neapărat acolo, când știi că mă doare foarte tare? Off!" În concluzie, s-ar putea ca "nu" să nici nu fie un concept. Nu e așa că interdicțiile, definițiile negative, prefixele privative și întrebările retorice nu au nimic în comun?

Articole publicate în LUNI: 5 / nr.1-4

de lect.dr. Sebastian Grama

Note asupra sensului "creației" la Anselm de Canterbury și la Henry Bergson

Problema este simplă și poate fi lămurită astfel:

a) Un "dialog ideal" între P (*rofesor*) și S (*tudent*), la seminar sau la o masă de pe terasele bucureștene:

"P.: - V. FVG, Blockmer University Press, Mombassa, 1938, pp. 3187-3188.

S.: - Nu! Cf. BPV, Éditions du Verlag, Montguyon, 2004, pp. 2-3. Ce Dumnezeu!

P. (*puțin iritat*): - A, da? Însă cf. Poderson, 17 a-b, ori Sykara, 2, *apud CPM, ed. cit.*, p. 319 (jos), ca și DGM, *op. cit.*, p. 611 sqq! Și mai apucați-vă de lectură!

S. (*vizibil afectat*): - Nu zău?! Dar SP, Uhrwingschtürzlangehrmannkaufflichtkeinverlag, Moeciu de Sus, 1711, pp. 6-411 sq.?!... Ori www.allezpensezoubienfoutezmoilecamp.ch?!...

P. (*nu puțin iritat*): - Lasă Infernet-ul! Mai bine v. *op. cit.*, p. 116. *Passim!*..."

b) *Sfaturi potențialilor părinți care visează o carieră didactică pentru viitorii lor copii*. Având în vedere noile criterii de evaluare academică, esențial este ca progenerura să fie botezată *Ibidem*, astfel încât să poată arăta, la nevoie, că toată lumea îl (sau o) citează. Chiar și filosofii din Uganda, psihologii din Coreea (indiferent care), sociologii din Pakistan, chirurgii din Polonia, ciberneticienii din Mexic, lingviștii polinezieni, logicienii din Finlanda, politologii guatemalezi ori teologii din Slovacia, inclusiv cei decedați înainte ca e(i)minentul universitar să se nască. Am abandonat repede intenția de a verifica dacă în Pakistan, Polinezia și Coreea se poartă "*Ibidem*" și, în eventualitatea că da, cum se scrie.

c) Să înființăm edituri destinate exclusiv lucrărilor câte unui angajat; am elimina impostorii și leneșii care, an de an, pretextează că n-au loc să gândească de colegii lor sau că (Doamne ferește!), contra plată, orice imbecil poate să editeze orice dorește, sub orice siglă, urmarea fiind că un salariu de lector îți permite să publici două cărți pe an (cu minima condiție de a renunța, în respectiva perioadă, la fumat, la concediu, la mâncare, la căldură, la cheltuielile de întreținere, la frecventarea librăriilor, la cadourile de ziua prietenilor, a soțiilor, a copiilor, a șefilor etc., la medicamente, la telefon, ...

(continuare în pag. ESEU / 8)

Articole publicate în LUNI: 4 / nr.1-4

de Lavinia Marin, lavinia@revista.filos.ro

Deontologia pentru filosofi

Toate profesiile care pot distruge sau prejudicia ireparabil viața unui om sunt însoțite de un cod deontologic: medicina, dreptul, jurnalismul e.t.c. De ce filosofia nu are un astfel de cod? La prima vedere această întrebare pare lipsită de sens. Cum ar putea filosofia să facă rău cuiva? Ea presupune o noblețe a inutilității asumate dintru început. A voi să schimbi lumea doar prin ideile tale, precum a fost acuzat Marx, e o intenție cam trivială, vădind un oarecare dispreț pentru libertatea de gândire a celorlalți. Un filosof adesea ține prea mult la ideile sale pentru a le transforma în bețe și ciomege cu care să lovească orbește la întâmplare în cei care nu au educația lui și nu îi pot răspunde. Atâta timp cât filosofia nu degenerază în ideologie ea nu are cum să rănească pe cineva.

Este drept că filosofia e înzestrată cu tehnici sofistice-retorice de a convinge pe oricine de aproape orice. Dar acestea nu sunt specific filosofice: și oamenii de la jurnalism le folosesc, și cei de la Drept.... Există însă ceva specific filosofic care ar putea distruge vieți civile? Probabil că nu: în miezul filosofiei veritabile stă o veșnică îndoială chinuitoare moștenită de la Socrate, un sămbure amar de neliniște și nesiguranță; acel om care ajunge să cunoască îndoiala filosofică nu va mai avea puterea să iasă în afara cercului magic al incertitudinii și să le spună altora cum să trăiască. Și chiar dacă unii filosofi mai tineri încearcă să schimbe viețile altora, societatea se apără singură împotriva lor: nu e întâmplător că filosofia e privită cu atâta dispreț în lumea reală - e o reacție de apărare. Nici un sistem nu poate fi schimbat din afara sa, el poate fi doar distrus astfel. Iar filosofii, în majoritatea lor, asta fac: rămân mereu în afara lucrurilor și departe de oameni. Având toate acestea în minte, ideea unui cod deontologic pare o glumă acum. Filosoful nu poate distruge pe nimeni. Dar pe sine însuși?

Uitându-ne la viețile filosofilor nu putem să nu observăm un cenusiu monoton, o oarecare banalitate blândă și inofensivă. Oare cum poate să arate viața unui om care a

studiat intens doar Kant? Dar cum arăta viața lui Kant însuși? Monotonia ei precisă și ritmul ei de ceas elvețian sunt cunoscute de toți. Poate că astfel de lucruri nu ar trebui discutate de fapt. Oamenii care cunosc filosofia îndeaproape încep să renunțe la anumite lucruri din viața reală: gândirea își are prețul ei exprimat în timp. Și ei renunță cu bucurie la acele lucruri mărunte, stupide și inexprimabile care alcătuiesc o viață perfect banală de nefilosof - renunțare conștientă și uneori plină de dispreț. Filosofii pot, desigur, să umble prin baruri, să stea în cafenele, să petreacă Anul Nou în mijlocul mulțimii ca toată lumea dar bucuria lor nu e niciodată pură. Ei se bucură și în același timp își analizează starea de bucurie. Reflexul de a gândi și discuta orice îi însoțește peste tot ca o umbră. Cine poate trăi și gândi în același timp? E o boală comună a intelectualilor să privească viața ca și cum ar fi o referință la o carte: ei se uita la un apus de soare și se gândesc la tablouri de Turner. Cu filosofii e și mai rău: cărțile la care se gândesc ei nu au nici o imagine. Gândurile prea abstracte secătuiesc sufletul de seva vieții - iar fericirea obținută printr-un gând clar și complex nu ar putea înlocui fericirea de a fi în viață. Practica filosofică distruge ceva irecuperabil în adepții săi: deși nu ar fi ea singura care ar face asta, totuși în cadrul filosofiei e mai probabil să se petreacă acea pierdere și înstrăinare de sine decât în orice altă profesie intelectuală. Un inginer își lasă la birou rigla de calcul, un filosof o poartă mereu cu sine.

În *Dune*, cartea lui Frank Herbert, există un fel de religie universală care e suma și quintesența tuturor celorlalte religii din univers. Prima și unica poruncă a acestei religii e următoarea: "să nu slujești sufletul". Cel care își asumă această poruncă nu mai are nici o cale de a-i răni pe alții aici e chiar definiția răului. Nu știu cum ar trebui să arate codul deontologic al filosofilor dacă s-ar scrie așa ceva, nu știu câte reguli anume ar trebui să aibă și în ce ordine ar fi ele, dar știu cum ar trebui să sune prima dintre ele: "să nu îți slujești sufletul."

Note asupra sensului “creației” la Anselm de Canterbury și la Henry Bergson

...la supărătorul obicei de a composta bilete în mijloacele de transport în comun, la spectacolele de teatru, la energia electrică, la pixurile noi, la bere, la serviciile aragazului și la cele ale femeii de pe scara blocului rugând-o, în numele sistemului de învățământ al patriei, să nu mai măture în fața ușii noastre, la săpun, la haine, la încălțăminte, la dentist, la petrecerile mondene, la upgradarea ochelarilor, la felicitările de Crăciun și la orice costisitoare apucături de același fel, intolerabile pentru intelectualii serioși).

d) Pentru a depăși criza financiară prin care trece învățământul, să renunțăm la examenul de admitere, la cele de licență, precum și la cele de semestru și de an, să închiriem spațiul din sediu unor firme cu profit mare, minus o cameră, unde să păstrăm un ordinator și un copiator, apoi să dăm anunț în presă: “Vindem Diplome”. După câteva luni, când situația economică ne-o va permite (publicitatea costă mult), vom adăuga: “800 Euro/semestru: Ciclul I = 4800 Euro; Ciclurile I+II = 8000 Euro; Ciclurile I+II+Doctorat = 12800 Euro”. La fiecare 100 de doctori, vom putea concedia câte un membru al corpului profesoral, asigurându-i suma de 1279900 Euro; cu suta rămasă vom plăti o secretară care să înregistreze miile de cereri de concediere (?...) ce vor sosi în primele ore după lansarea anunțului.

e) Polemicile specialiștilor trebuie să fie demne de specialiști. Astfel, în loc să insultăm un grup de neo-hegelieni, vom lua *Fenomenologia Spiritului* (să zicem că în traducerea lui Virgil Bogdan, Editura IRI, București, 1995) și vom proceda în modul următor: “Ase vedea: p. 139, rândul 4 de jos în sus, litera 36 de la stânga la dreapta; p. 175, rândul 1 de sus, litera 6 de la stânga la dreapta; p. 290, rândul 6 de sus în jos, litera 3; p. 347, rândul 1 de jos, litera 4 de la dreapta la stânga; *Ibidem*, litera 1 de la dreapta la stânga; p. 388, rândul 1 de jos, litera 4; p. 413, nota 1, litera 4 de la stânga la dreapta; p. 437, rândul 11 de sus în jos, prima literă (sau a 6-a: este una și aceeași); p.453, rândul 15 de sus în jos, litera 8 de la stânga la dreapta. Ceea ce rezultă prin alăturarea acestor litere în această ordine, cu o pauză între primele 3 și ultimele 6, reprezintă mesajul nostru pentru amintitul grup de neo-hegelieni”.

d) ORAR: Luni 8-14: ședință de Catedră; 14-18: elaborare de Proiecte; 18-20: ședință de Catedră. Marți 8-12: ședință de prezentare a Proiectelor către membrii Catedrei; 12-16: ședință de prezentare a Proiectelor către membrii Catedrei către membrii Consiliului; 16-18: telefoane la Rectorat; 18-20: elaborare de proiecte privind optimizarea elaborării de proiecte. Miercuri 8-8,15: activitate didactică; 8,15-20: diferite ședințe. Joi 8-16: telefoane la Minister,

Serviciul Social, Registratură, Personal, Rectorat, Minister, Administrație, Rectorat și Minister; 16-20: ședință lărgită a Consiliului. Vineri 8-12: elaborare de ședințe; 12-16: Proiecte de Catedră (și de Consiliu). Notă: Adesea grevă.

e) ORAR B (modular): 1 octombrie-1 noiembrie: ședință a Consiliului; 2 noiembrie-1 decembrie: ședință de Catedră; 2 decembrie 8-8,15: activitate didactică; 2 decembrie (de la 8,16)-22 decembrie: grevă; 3 ianuarie-22 ianuarie: Proiecte și telefoane.

f) Conform exigențelor formulate în urma Procesului Polonia (sau cam așa ceva), propunem organizarea unui curs de familiarizare cu avantajele funcțiilor *Copy* și *Paste*, larg utilizabile atât în elaborarea de către studenți a referatelor și a tezelor de licență, cât și în obținerea mai rapidă a gradelor universitare. (Eu însumi am publicat de două ori *Două crize ale metafizicii*, plănuiind actualmente cuprinderea aceluiași studiu într-un volum de autor. În plus, am intenția ca, *in fine*, să mă refer la cele trei “ediții” riguros identice printr-un al patrulea text, numit *Șase crize ale metafizicii*. Avantajul, pentru noi, filosofii, este că, nimeni de fapt necitindune cu firava excepție a unor apropiați cărora numai din pedanterie le oferim tipăriturile, putând, mult mai simplu și mai ieftin, să le dedicăm niște fotocopii după manuscris, nu există riscul de a plictisi pe cineva. Sau doar pe vreun maniac filându-ne din umbră și sfârșind prin a se întreba: “Ce-o vrea ăsta, de vine mereu cu alea *Două crize...?*”).

g) Ne aflăm în post. Modernism.

Între Platon și Balzac, tendința era ca opere vaste să fie adunate sub un singur nume, ca *Dialoguri* sau *Comedia umană*. Acum, dimpotrivă, “trend”-ul cere ca opere cât mai “discrete” să primească o aparență de amploare, diversificându-se titlurile. Idealul ar fi, ca într-o farsă de-ale lui Bustos Domecq, să publici *numai* titluri, fără nici un rând sub ele. Desigur, idealul, ideal fiind, e greu de atins. Până să ajungem veritabile fabrici de ISBN-uri, avem a ne mulțumi cu elaborarea a 25 de pagini chemate ulterior în 2000 de feluri. Dacă ar învia mâine și s-ar gândi să-și depună dosarul pentru te miri ce concurs, alde Aristotel ar avea de suferit efectele glumei celui care i-a strâns atâtea lucrări sub unica etichetă *Metafizica*, mutilându-i CV-ul. Suplimentar, i se va fi reproșând spiritul balcanic. Se vede că a stat pe lângă decadentul acela de Alexandru care nici măcar n-a fost capabil să profite ca lumea de cuceririle dinspre India, precum alte Grațioase Majestăți. închipuiți-vă, nefericitul!, n-a dat exemple cu tramvaie, n-a scris niciodată cuvântul și n-a sesizat că “*Toți A sunt B*” numai dacă vrea U.E. Ce țaran!

h) Prima și cea mai importantă măsură vizând alinierea la valorile democrației și ale economiei de piață este

interzicerea fumatului în instituțiile publice. Precum și a fotografiilor cu Mircea Eliade și pipa sa. Restul (salariile profesorilor, bursele studenților, căminele civilizate, calitatea cursurilor, salariorii care se abțin a da cu ciocanul în timpul orelor, funcționarii care nu se plictisesc imediat ce te văd, sălile încălzite la vreme și *toate*, controlul și REALA interzicere a șmenului, a plagiatului și a “combinației”, colocviile pentru asistență și nu pentru imaginea organizatorilor...) detalii, detalii... amănunte...

i) Nu mai știu la care Facultate se pregătesc meteorologii. Oricum, filosofii pot să predea și acolo, pentru a-și întregi (sau dubla, sau tripla...) normele; de ce nu s-ar ocupa fenomenologia și de fenomenele meteorologice? în ceea ce mă privește, nu am pregătirea necesară; însă voi propune o serie de prelegeri la Litere, cu tema: “Relația dintre dialogul *Ion* și blestemul pământului, blestemul iubirii”.

j) În vederea unui C.V. solid, nu scrieți *Phaidros*, nici *Le Rire* sau *Shogun*; scrieți mai degrabă *Méditations sur la philosophie premièrre, dans lesquelles sont démontrées l'existence de Dieu et la distinction de l'âme et du corps*, plus *Principi di scienza nuova d'intorno alla comune natura delle nazioni*, plus *Prolegomena zu einer jeden künftigen Metaphysik die als Wissenschaft wird aufzutreten können*. Rezultatul va fi mai voluminos, iar șansele dumneavoastră proporțional mai mari. (A!, nu omiteți un titlu în limba engleză! Dar nicidecum *Ulysses!*).

l) Gata. Nivelul e bun. Studenții au terminat de citit. Bibliografia recomandată la cursuri și la seminarii, cărțile din biblioteca personală, din cea a facultăților, de la B.C.U., de la bibliotecile publice, de la cea a Academiei, din librării și anticariate, la care se adaugă tot ce poate fi găsit pe Internet... Dovada: cererile de burse în Străinătate, pentru documentare. (Pardon: *aplicațiile*, nu “cererile”, fiindcă, din rațiuni de globalizare, nimeni, azi, nu mai “cere” și nu mai “candidează” toți *aplică*. E mai cool).

P.S. Cele de mai sus poartă semnătura *Sebastian Grama*. Simplă coincidență! Nechemându-mă nici Franz Vincent Aloisio Wilhelm Friedrich Maria Stephanus Karl von Aspirinnenburg, nici (vorba lui Borges) Axaxaxasmlo, nu văd pentru ce n-ar mai exista cineva care să poarte numele și prenumele meu.

P.P.S. Cei mai subtili dintre cititori vor fi sesizat că titlul acestui text nu are nici o legătură cu tema sa. Ciudata inadecvare se explică prin nevoia de “piese” filosofice în CV. Cei doi autori (Anselm și Bergson) au fost “aleși” prin deschiderea unui dicționar de specialitate la literele A și respectiv B, fără nici un fel de premeditare.

de Marian Călborean

Piste de cercetare pentru studenții limbajului

Există desigur un interes legitim ca studenții în filosofie și viitorii filosofi să se joace cu cuvintele. Bazându-se pe succesul de 100 de ani al distingării între forma logică și forma lingvistică a propozițiilor (mă refer bineînțeles la Bertrand Russell „On denoting”), se poate crede că o distincție asemănătoare, ba chiar, încă mai fundamentală, există la nivelul cuvintelor. Să luăm câteva cuvinte din vocabularul zilnic al limbii române (estimat, în funcție de gradul de cultură, între 500 și 1000 de cuvinte) și, fără a le studia istoria sau domeniile de folosire și fără a citi filosofi confuzi care nu se înțeleg nici pe ei înșiși, darmite propriile cuvinte (în special fenomenologii, hermeneuții și esteticienii), să le studiem folosirile de zi cu zi, să le testăm combinațiile cu alți termeni și să corectăm concetățenii care, nu-i așa, „folosesc prost” cuvintele.

Presupunând optimist că aceste căutări asidue ale folosirilor unor cuvinte precum „impresie”, „bine”, „vorbire”, „a fi”, „a trebui”, „a saluta”, „a se împrieteni”, „a-și dori” (în special verbele trezesc pasiunea studiului filosofic) se vor așeza cu timpul pe largul drum către adevăr, propunem filosofului înzestrat cu o remarcabilă acuitate lingvistică,

Offtopic

Pentru că articolul propus de colegul Cristian Neagoe, ce va inaugura probabil o rubrică în numărul 5 al Lunii, a sosit prea târziu pentru a fi inclus în acest spațiu, voi încerca să prefațez, în referințe Internet, cam unde va bate domnia-sa. Întrucât nici n-am înțeles foarte exact, nici nu sunt total de acord cu ce am înțeles parțial, o să beneficiem în unanimitate de acest excurs

Artă:

Lista de filme recomandate de Vatican:

<http://decentfilms.com/sections/articles/2572>

Modă:

http://site.neogen.ro/fetele_din_militari

Lifestyle:

http://site.neogen.ro/remus_talent/files/ps_imagini.php

Filosofie:

<http://arbeitsblaetter.stangl-taller.at/WISSENSCHAFTPSYCHOLOGIE/PSYCHOLOGEN/SchlickMord.shtml> Vezi și http://en.wikipedia.org/wiki/Talk:Moritz_Schlick

Justiție:

<http://academic.udayton.edu/race/03justice/death02.htm>

Comunitate:

www.bocsa.ro (în special Guestbookull)

Economie:

<http://www.firmetecucene.ro>

Interactivitate

<http://mama.dracu.ro>

Presă online:

<http://e-scoala.ro/ziare/index.html>

www.marti.ro „Unii au o viață în față, din care nu pricep nimic. Eu aveam o femeie. Și?” sau

www.sisif.ro „Ceea ce face din femeia română interbelică un fapt inefabil și, tocmai de aceea, atât de fericit, este modul în care a luat ființă în conștiința realității și, oglindită, în a artei literare”

O parte din linkuri sunt desprinse de pe listele RLUG (<http://lists.rlug.ro>)

corectarea în timpul liber a unor domenii practice, înglodate în rețele conceptuale prost dezvoltate și inaccesibile luminii rațiunii analitice. În plus, acei studenți pasionați de filosofia științei, ce știu prea bine că, în cele din urmă, orice știință se reduce la fizică, pot găsi deasemenea un câmp de studiu fertil în bogatele corpuri teoretice ce însoțesc aceste domenii. Iată doar patru piste interesante de cercetare lingvistică, pe care voi încerca să le exemplific.

Justiție

Și filosofii trebuie uneori să își caute dreptatea, deși, începând cu Socrate, este o lungă tradiție în care ei au căutat Dreptatea în genere. Atât timp cât cotitura lingvistică pare să-i fi obligat să caute sensurile „dreptății” (cum este folosit acest cuvânt), ei pot încerca să explice și cum funcționează ciudații termeni sistematici ai Justiției. Este într-adevăr surprinzător, pentru orice minte critică, de ce niște probleme umane atât de accesibile trebuie codificate după niște proceduri greoaie, dificil de înțeles și cu termeni dotați cu referințe dubioase. Comparați cu teoria reificării /erorii psihologice

EX: „crime”, „delicte”, „infrațiuni”, „contravenții”, „pedepse”, „pedepse complementare”, „pedeapsă acesorie”, „măsuri de siguranță”, „măsuri educative”, „pedeapsă privativă de libertate”, „detențiune”, „detențiune pe viață”, „detențiune severă”, „închisoare strictă”, „închisoare”, „petent”, „element constitutiv”, „element circumstanțial agravant”, „grad de pericol social”, „reacredință”, „vinovăție”, „culpă”, „intenție”, „intenție depășită”, „instigator”, „complice”, „participant”, „înlesnire”, „pluralitate”, „concurs” (de infrațiuni, delicte etc), „comutare”, „înlocuire”, „anulare”, „nulificare”, „casare”, „desființare”, „dizolvare”, „prescripție”, „amnistie”, „grațiere”, „denunțare”, „tănuire”, „corp-delict”, „reclamant”, „parte” („civilă”, „lezată”), „înscrieri”, „grefă”, „timbrare”, „minută”, „drepturi” („ale omului”, „nepatrimoniale”, „restrânse”, „materiale”), „răspundere penală”, „săvârșire”, „executare”, „comitere”, „stare” („de necesitate”, „de urgență”, „de alertă”, „de ebrietate”) șamd

Fiscalitate

Studentul în Filosofie, în special cel de orientare libertariană nu știe decât că statul îi ia banii. Problema stă însă în faptul că, lipsit de o minte filosofică ordonatoare, statul își depozitează cetățenii prin folosirea unei serii de termeni confuzi în niște situații sociale standard, familiare oricărui filosof obișnuit cu teoria jocurilor de limbaj.

EX: Despre feluri de bani se vorbește spunând: „impunere”, „accize”, „taxe”, „cotizații”, „contribuții”, „comisoane”, „taxe de înscriere”, „îndemnizații”, „salarii”, „diurne”, „perisabilități”, „părți sociale”, „costuri de prestație”, „amortizări”, „amenzi”, „confiscări”, „penalizări”, „rezerve”, „provizioane”, „creanțe”, „majorări”, „amortizări liniare”, „amortizări degresive”, „amortizări fiscale”, „deduceri”,

„imobilizări corporale”, „active”, „cesionări”, „impozite”, „profit”, „dividende”, „redevențe”, „mijloace fixe”, „bunuri mobile”, „bunuri imobile” șamd

Metalurgie

Pentru că alții se pricep mai bine la ciudații termeni ai fizicii cuantice (cuarcii „Sus”, „Jos”, „Șarm”, „Frumusețe”, „Ciudat”, „Adevăr”), și să listăm fără comparație câțiva termeni din metalurgie:

EX: „așchie de rupere”, „așchie de forfecare în trepte”, „așchia de curgere”, „oțel refractar”, „oțel carbon”, „oțel calibrat”, „laminare”, „fluare”, „recoacere”, „tenacitate”, „fuzabilitate”, „ambutisare”, „lamator” (adj), „centruire”, „tarozi”, „alezaje”, „palpator”, „rugozimetru”, „cremalieră de referință”, „cremalieră generatoare”, „evolventă” șamd

Oenologia

Este un domeniu social foarte bine dezvoltat, cu precădere în țările de filosofie continentală. Oenologii publică articole în reviste de specialitate, creează vinuri specifice pentru nișe de piață, organizează concursuri și degustări, folosind fără definiție o mulțime de termeni, inventând sensuri ciudate ale cuvintelor și arătând o prețiozitate de evitat pentru filosofi. Ce este chiar mai grav este că o industrie de miliarde trăiește cu iluzia cum că senzațiile ar putea fi descrise și, culmea, chiar le descrie. Comparați cu binecunoscuta descoperire filosofică: a spune „mă doare” este doar un fel de „au”

EX: Vinul poate fi caracterizat prin „ținută înaltă”, „autenticitate”, „parfum” (cu adjectivele: „delicat”, „puternic”, „îmbătător”, „pronunțat”, „nepronunțat”), „aromă” (cu adjectivele „curată”, „fină”, „distinctă”, „suavă”, „îmbietoare”, „ierboasă”), „aciditate” (care poate fi „plăcută”, „atractivă”), „virtuozitate”, „fructuozitate”, „vioiciune”, „gust” („picant”), „corpolență”, „maturare”, „vechime”, „învechire” (diferită de „vechime”), „savoare”, „bucet”, „particularități de podgorie” („pronunțate”, „nepronunțate”), „miros”, „elegantă”, „zburdălnicie”, „agresivitate”, „tinerețe”, „taninitate”, „caracter”, „consistență”, „personalitate” șamd

Dacă aveți dubii asupra domeniului care merită într-adevăr atenția dumneavoastră, încercați să vă reamintiți: perseverența este cheia succesului.

PS.Înainte de terminarea acestor rânduri, am realizat că mai există în fapt o pistă de cercetare fertilă pentru filosofia limbajului, deși prea generală pentru a merita un loc în cadrul articolului: dacă prima jumătate a filosofiei analitice a fost epoca studiului logic al funcționării propozițiilor, iar a doua jumătate poate fi văzută ca cea a studiului cuvintelor, putem să spunem că secolul acesta, în filosofia analitică, va fi probabil cel al studiului logic al literelor: forma logică vs forma lingvistică

de drd. Teodor Gugiu

(ordinea în care sunt scrise nu are nici o relevanță)

Sfaturi pentru studenții la filosofie

Sfaturi împotriva tracului:

- să nu te uii niciodată la o singură persoană prea mult timp când vorbești în public (nici la profesor, nici la un coleg căruia i te adresezi);

- să nu îți fie jenă să spui chestii de genul "m-am încurcat", "revin", "nu pot spune mai bine acum", "am spus o prostie", "dar cu asta n-am spus nimic" - Adică să exteriorizezi și impresia pe care ți-o lasă ceea ce spui;

- sa iei râsul celorlalți ca o dovadă că ai spus ceva comic, nu ceva greșit sau ridicol (într-un seminar de filosofie animozitățile nu au ce căuta, deci, dacă ele există, trebuie neglijate);

- să nu râzi niciodată cu superioritate de ceea ce spune cineva (dacă faci asta înseamnă că nu ai înțeles ce s-a spus: asumă întotdeauna că atunci când cineva vrea să spună ceva, el vrea să îți spună cel mai important lucru (pentru tine) în acel moment și că, de aceea, trebuie să înțelegi mai întâi ce vrea să spună); iar în filosofie nu este deloc ușor să înțelegi ce dorește să spună cineva;

- nu ezita să critici ceea ce spune profesorul sau să te plângi dacă nu ești ascultat (singura cale de a deveni mai modest, chiar și pentru un profesor, este să se obișnuiască să audă mereu critici sau plângeri la adresa lui);

Sfaturi generale pentru seminarii:

- dacă ți se pare că nu te-ai făcut înțeles (de pildă atunci când replicile altora îți par out of target), don't give up! Încearcă să reformulezi ideea chiar cu riscul de a-i plictisi pe ceilalți. Abilitatea filosofică cea mai importantă este aceea de a reformula o idee astfel încât ea să fie acceptată imediat chiar și de dușmanul tău de moarte (din afara seminarului, desigur); trebuie să asumi întotdeauna că orice idee poate ajunge la o astfel de formulare;

- nu ezita să spui că nu înțelegi ceva, dar încearcă să nu spui că nu înțelegi nimic (chiar dacă așa stau lucrurile), ci să fii mai precis; "nu înțeleg nimic" spusă cuiva este doar o expresie a aroganței, spusă ție însuși, însă, are un oarecare efect clarificator;

- nu lăsa să treacă pe lângă tine nici o afirmație cu care nu ești de acord fără să spui că nu ești de acord și de ce nu ești de acord (în filosofie, a nu accepta ceva din ceea ce s-a spus e la fel cu a nu accepta nimic);

- încearcă întotdeauna să personalizezi discuția: să te adresezi cu căldură oamenilor cu care vorbești, folosește-le numele etc. (dacă cineva îți atrage atenția că el este "domn" sau "dvs.", cum mi s-a atras mie, renunți să-l mai tutuiești și *atât*); este preferabil să i te adresezi cuiva pe nume decât prin "tu";

- nu ține cont de subînțelesuri personale; în seminar nu tu ești cel care vorbește, ci *altcineva* vorbește prin tine (dacă nu crezi asta, poți să încerci să îți exprimi opiniile la pers. a III-a, la modul "cineva ar putea spune..." și ai să vezi, *cu timpul*, că prin asta *nu s-a pierdut nimic important* din ce "aveai" de spus.); exprimările intrinsec filosofice nu conțin nici un fel de indexicali (referiri la persoane anume, momente de timp, locuri etc.);

- opiniile sunt *materia primă* a filosofiei și nu scopul ei; cu cât materia primă este mai pură, cu atât filosofia este mai bună; scopul filosofiei este clarificarea deplină, adică certitudinea că nu mai ai a face cu o problemă; materia primă este mai pură atunci când opiniile sunt exprimate mai clar și mai concis;

- critică-ți opiniile cât de des poți (dacă nu poți la persoana I, fă-o la persoana a III-a) și acceptă punctul altora de vedere *doar* atunci când *nu poți face altfel*; dar atunci acceptă-l de-a binelea, fără resentimente și cu tot ce decurge din el;

- aminteste-ți întotdeauna că dacă într-un

seminar nu ai avut senzația că ți-ai schimbat cel puțin o opinie de-a ta *dinainte*, înseamnă că nu ai rămas cu mare lucru; dacă nu ai reușit să faci nici o legătură între ce credeai înainte și ce s-a spus acolo, sigur nu ai înțeles despre ce a fost vorba; (caută consecințe ale ideilor sau modurilor de argumentare din filosofie - pentru viața ta, pentru discuțiile cu oameni care nu sunt filosofi etc.)

- într-o discuție filosofică cele mai importante pentru tine sunt opiniile *celorlalți* (printre aceștia se numără și autorul *despre* care este vorba); pe acestea trebuie, înainte de toate, să le înțelegi; apoi să încerci să le critici, iar dacă nu poți să le accepti;

- a înțelege ceva în filosofie înseamnă să poți distinge când cineva nu a înțeles, să îi poți explica ce nu a înțeles și de ce nu a înțeles; de asemenea înseamnă să înțelegi nu atât *ce* se spune, ci de ce se spune acel lucru și, mai ales, de ce se spune acel lucru *asa* cum se spune;

- încearcă să găsești pentru ideile cu care nu ești de acord formulări sau argumente care să ți se pară atractive; întreabă-te întotdeauna, ca să te ajuți, "cum au putut oamenii să creadă atâta timp așa ceva?" sau "cum au putut oameni atât de stimați de toată lumea să creadă așa ceva?"; fii înțelegător (nu fii anacronic);

- când discuți despre un filosof nu pierde niciodată din vedere metoda lui în filosofie și problemele lui (acestea sunt întotdeauna cheia pentru tot ceea ce spune); la fel, când vrei să înțelegi bine un filosof (adică nu atunci când vrei doar să îl critici, să-i aduci, de pildă, un "contraargument") încearcă să-i înțelegi mai întâi metoda și să te lași "prins" de problemele lui; dacă nu reușești să gândești ca el o problemă, nu l-ai înțeles; orice filosofie este, în primul rând, o metodă pentru tratarea anumitor probleme. Există și filosofi care au metodă, dar care nu au nici o problemă de rezolvat, dar ei nu sunt filosofi mari;

- nu lipsi de la seminar nici măcar atunci când "nu ai citit textul"; înțelegerea cea mai clară a unui text o ai atunci când nu ai citit textul sau după ce l-ai citit de muuuuuuuule ori și discutat cu alții; desigur, pentru că trebuie să avansezi de la primul tip de claritate la ultimul, odată și odată *trebuie* să citești textul; în plus, înțelegerea nu este niciodată completă: întotdeauna poți descoperi ceva nou într-un text citit, dacă acel text este un text important;

- "text important" sau "text mare" în filosofie desemnează un text care se mai studiază și după multe decenii, secole sau milenii de la data scrierii lui; nu există o altă riglă de măsurare a valorii;

- problemele filosofice sunt bunuri (sau rele) publice; nu ezita să te folosești de ele, să le umanizezi, să te joci cu ele etc. fără să citezi sursele de unde le-ai aflat (doar în texte ești obligat să faci asta, într-o discuție filosofică invocarea de nume este pedantă);

- străduiește-te, de dragul discuției, să nu invoci prea multe nume de filosofi într-o discuție filosofică; orice nume ai invoca, unii oameni or să-ți întoarcă spatele;

- încrede-te în rațiunea ta și nu da niciodată crezare celor care îți spun că nu ai citit suficient; ei sunt cei care, de obicei, nu gândesc suficient; sunt foarte rari oamenii care pot și să citească mult, și să gândească mult (gândirea se petrece, și ea, în timp, totuși); eu nu cunosc nici un exemplu;

- filosofia nu se citește, ci se *studiază*;

- dacă cineva spune că citește o carte de filosofie pe săptămână, atunci el este profesor sau, fie minte, fie doar a răsfoit-o; (atenție la cele două feluri de disjunție);

- nu citi niciodată pentru un seminar mai mult decât ți s-a cerut; dar încearcă să citești ceea ce ți s-a cerut măcar de două ori înainte;

- cea mai bună metodă de a citi este să sari peste ce nu înțelegi, la prima lectură, și să revii asupra acelor pasaje după ce altele îți sunt clare (să pui pasajele neclare în *penumbră* și apoi să faci din ce în ce mai multă lumină "îndreptând" pasajele clare către cele neclare); abandonul unui text dificil nu produce înțelegere, ci descurajare; iar un filosof trebuie să aibă curaj;

Sfaturi generale:

- privești munca voastră pe cât puteți din perspectiva din care îi puteți ajuta cu ea pe alți oameni;

- privești rezultatele muncii voastre ca fiind destinate spre a fi înțelese de toți oamenii, nu doar de cercuri restrânse sau de găști; este fatal ca orice text dificil, dacă este valoros, să ajungă la un moment dat să fie înțeles de mai mulți; nu există filosofie privată; dificultatea unui text se datorează, în filosofie, de multe ori neînțelegerii *limbii* în care este scris textul - incapacității de a folosi *simultan* foarte multe cuvinte/ concepte noi;

- privești problemele de care vă ocupați dintr-o perspectivă cât mai largă: dacă acea problemă nu are nici un *corespondent* într-o preocupare a filosofilor anteriori (cu secole, nu numai cu ani), ea este, cu siguranță, o falsă problemă filosofică; dacă acea problemă nu poate fi formulată astfel încât să o poată înțelege și un om "simplu", care e interesat de filosofie, atunci, iarăși, este vorba de o falsă problemă filosofică; ("falsă problemă filosofică" înseamnă doar că nu se va vorbi prea mult timp despre ea în filosofie);

- singurele lucruri care vă pot susține în continuare să faceți filosofie sunt pasiunea și dorința de a învăța mai multe și/sau de a înțelege mai profund ceea ce știți deja. Filosofii sunt prost plătiți, prost tratați și asta este rezonabil. (Un filosof nu trebuie să își dorească "să aibă mașină"). Absolenții de filosofie care au salarii bune nu sunt filosofi. Toate astea trebuie să aibă și ele o explicație, însă. (Dacă majoritatea oamenilor te tratează prost trebuie, ca filosof, să ai îndoieli serioase cu privire la tine însuși și la valoarea muncii tale);

- citești cărți din cât mai multe *alte* domenii: matematici, științe, religie, limbi străine, literatură, orice.; ceea ce poate face un filosof *în plus* față de alți oameni este să gândească *într-un anumit fel* de aceea aveți nevoie să deprindeți cât mai multe și mai variate tipuri de "mișcări de gândire"; "mișcare de gândire": așa cum există mișcări ale corpului pe care le pot face doar oamenii antrenati (de pildă, șpagatul), la fel, există mișcări ale gândirii pe care le pot face doar oamenii *antrenați*;

- dacă nu aveți timp să-l (re)citiți pe Dostoevski sau pe Tolstoi, nu ezitați să (re)vedeți filmele mari; după mine, acestea sunt cele regizate de A. Wajda, St. Kubrick, D. Fincher, V. Schloendorf, L. von Trier, Chr. Hampton, s.a.

- ascultați muzică, dar nu o lăsați să decadă la statutul de ambianță; ascultând *cu atenție* muzica veți putea constata singuri ce merită reascultat și ce nu; nu ascultați muzică atunci când citiți sau discutați filosofie;

- când ți-ai format deja niște gusturi ferme (mă refer la muzică, literatură, film...) cred că este mai profitabil să recitești sau să revezi ceva ce ți-a plăcut decât să încerci mereu lucruri noi; dar nu uitați niciodată că în filosofie nu există gusturi (și, prin urmare, nu există nici a degusta);

.....

(A doua parte în Luni, nr. 5)

Luni

Nr. 4

Conține 3 fascicule,

12 pagini:

PRINCIPAL

(pag. 1-6)

-INTERviu: 2**-Viața STUDențească: 3-5****-CRITice: 6****STUDII ȘI ESEURI**

(pag. 7-10)

LITERATURĂ

(pag. 11-12)

LITERATURĂ
 extras din broșura "O filosofie, două perspective
de **Paul Mihalache**, paul_mihalache@yahoo.com

Groapa timpului pierdut

Știu, ar trebui să fie o formalitate materializată în una-două pagini în care să scriu "Vai, ce frumos..." sau "Îngrozitor de mulți câini/gropi/țigani etc". Sau, în cel mai bun caz, păreri sincere și evazive, formate în mai puțin de o săptămână, cât a durat schimbul de experiență dintre studenții din București și Iași.

Nu voi face asta; mai mult, îmi voi aroga dreptul (pentru Iași și ieșeni expresiile astea simandicoase se potrivesc de minune) de a reda, într-o formă neconvențională, păreri sincere despre orașul în care am crescut (?) și am locuit până la 21 de ani.

Vara, orașul Iași din România, țară cu capitala alternantă (când la Budapesta, când la Sofia și mult prea rar la București), devine imposibil de locuit: aici mai rămân doar pensionarii fără bani, țișanii săraci din cartierele periferice (și rareori, subsemnatul altfel nici nu puteam scrie aceste impresii).

Începând din luna iulie, urbea se videază, iar casele și blocurile te privesc cu ochi de orb, inexpressive: jaluzelele decolorate acoperă geamurile, iar în interiorul locuințelor praful se așterne din nimic peste muștele moarte.

În cârca orașului Iași se puneau multe, însă cea mai teribilă sintagmă pe care o purta era aceea de "oraș al ratării", deși, periodic, orașul are zvârcolirile sale, iar în schizofrenia sa nu încetează să se autoproclameze "Capitală a culturii" sau oraș inițiator al unei revoluții care a debutat, totuși, în cealaltă extremitate a țării, la Timșoara. Eu m-am chinuit mereu să demonstrez că sintagma cea mai potrivită pentru a desemna Iașul e tocmai cea nefericită, de oraș al ratării.

Scrisesem ceva pe tema asta, erodasem coteriile cenacliere, demontasem din "legendele întemeietoare" și orașul se zvârcolea de fiecare dată tremurând frisonat din coastele sale de nisip, măturând șosele și luând la vale casele de prin Țicău. Pânză de apă freatică urcase și ea băltind pe sub podelele de lemn, scoțând la iveală broaște, șerpi apă și lipitori. Nu rareori am văzut la televizor cum părinți îngroziți au fost nevoiți să toarne sare pe negrele viețuitoare de pe fața nou născuților și să constate că lipitorile erau pline de un sânge mai roșu și mai dens decât mina pixului cu care scriu în acest moment.

Într-o noapte, după multe beri, mi-a venit o idee: să mă transform într-un dragon ca aceea din cărțile lui Tolkien. Și cum nu îmi surădea ideea de a mai petrece o vară într-un loc ca și mort, și aș fi vrut să merg la mare (însă nu aveam bani), să scap (?) de muștele moarte pe care le găseam dimineața pe masă și de praful ce curgea ca nisipul, continuu, egal, m-am hotărât să-mi creez, pe loc, propria mare. Am ales soluția cutremurului care să îngroape orașul într-un val de moloz și de noroi, de haos și de spaimă atroce, însă m-am răzgândit imediat: chiar și unui dragon i-ar fi fost frică să controleze mișcările tectonice, și risca, înspăimântat, să-și ia zborul. Atunci am început să ironizez totul, să arăt că simplul contact cu orașul contaminează ireversibil, că monumentele sale sunt de un kitsch macabru, inclusiv "Palatul Culturii", emblematic dezvăluindu-și turnulețele țigănești acoperite cu tablă strălucitoare de zinc.

Am lovit cu coada în inima administrativă a urbei cu primarii și corupții și prefectii imbecili. Am suflat foc peste revistele culturale șiorașului Iași pe care băștinașii îi suportă dintr-un exaltat, depășit și prăfuit orgoliu provincial.

Am scris cu îndârjire, am forfecat orașul tăind căile de acces, lăsând insule fragile acoperind cu apă, mai mult de o sută de hectare. Însă nu era de ajuns; de acolo de unde eram (terasa - dacă era vară ați fi văzut-o și voi - barului *Cannabis*, de pe unicul bulevard din Iași care-și merită această titulatură) nu voiam să mai văd nici un fel de maluri, și pentru asta, calculând sumar, aveam nevoie de mai mult de cinci sute de hectare de luciu de apă.

Înconjurați de alge, poezii își vedeau de cenaclurile lor bolborosind (de data asta la propriu) versuri care, din fericire, nu se mai puteau auzi.

Avusesem tot timpul premoniția că era indestructibil, că ratații săi erau eterni...

Acum mă plimb cu barca peste Iași, privesc dincolo de luciul apei și consemnez cu umor că până și țigările ard sub apă în orașul ratării. Nu rareori mi s-a întâmplat să ofer foc vreunei broaște cu trăsături neașteptat de umane, și nici n-am scăpat vâsla din mână auzind cum mi se mulțumește politicos.

 Articole în LUNI: 3 / nr.2-4
de **Mădălina Potînc**

Fotografiile într-o zi de Miercuri -3

Ante Scriptum: dacă m-ați întreba de ce numesc rubrica asta „Fotografiile într-o zi de Miercuri”, atunci m-aș gândi puțin și aș inventa următoarea explicație: Miercuri (scris cu „M” mare) vine de la Mercur, sau Hermes, cu aripi la sandale, iar fotografiile vine de la faptul ca ceea ce am scris în rubrica asta ar vrea să fie o redare necritică a ceea ce gândesc, văd, aud, miros, pipăi etc.

Despre biblioteci -pulp fiction

Te trezești vineri dimineață pe la 9 jumătate (te miră asta pentru că nu dormiseși vreo șazeci de ore până seara trecută), bei trei cafele cu lapte ascultând nu știrile, ci vreo două albume de la Led (ei, nu e chiar muzică clasică, dar e clasic) și pleci la B.C.U. Este ora 11:00 când ieși pe ușă, și nu uiți să o înțui.

Prinzi troleibuzul la fix (de obicei, îl vezi plecând exact cu cînșpe secunde înainte să ajungi în stație) și, deși amețea de la cafea nu a trecut, poți să ascuți încă ce vorbesc oamenii din jur („...Că există și chestii sincere pe lumea asta”; „-Ce faci, dragă?; -Bine, dragă.”), asta ca să nu uiți că dincolo de epiderma ta sunt și niște prezențe nedefinibile care vorbesc, gesticulează, râd, se împing când coboară, uneori, și a căror existență fizică pare să nu aibă nici un sens, mai ales că unele vor de la tine tot felul de lucruri, de parcă ai fi vreodată în stare să înțelegi ce zic privindu-te în ochi (te privesc intens, uneori), de parcă dacă scot sunetele ălea articulate și combinate în nu chiar așa de multe feluri, asta ar însemna că aveți capetele legate prin vreun fel de cordon invizibil, apropo,

știți reclama aia sinistrală la vitamine cu tipa căreia îi iese un cablu din corp, care e băgat într-o priză?. În fine, îți amintești că ai doi prieteni care nu se suportă între ei, deși au fost cândva prieteni, că n-ai mai citit vreun ziar de vreo șase luni, deși înainte făceai monitorizări, și nu știi nici măcar ce mai face filosoful-poetul-Tetelu, că bărbatul de la garderobă de la B.N.R. (nu banca, bibliotecă) ți-a zis că „soarele nu trebuie să apară brusc pe strada ta pentru că altfel faci insolație”, că nu poți să faci facultatea de filosofie dacă vei continua să gândești ca acum, etc., etc., și gata,

ai ajuns la „CORPUL BOEMA” (adică, bunăoară, cum ar veni, e un loc pentru boemi). Măi, fir-ar să fie, mulți bohemi pe-acolo. E o coadă de vreo patruzeci, cinezeci de persoane, numără două fete în spatele tău, dar, treacă de la tine, stai la coadă, pentru că ți-a trecut amețea de la cafea și, oricum, dacă te uiți bine la coada asta, n-ar fi imposibil să faceți toți un trenuleț, ceva, și să treceți dansând prin toate sălile și apoi să vă „deferiți organelor de cercetare”, așa cum scrie la panoul de „INFORMAȚII CULTURALE” că au făcut cu studentul Cătălin Marinel Oprea, parcă, care a „încercat să sustragă publicații din bibliotecă”, prostovanul, nici măcar o carte nu e în stare să fure, trebuia să năvălească împreună cu doi prieteni și să strige: "Everybody get down! This is a rubbery" (ar crede un punker stângist), sau ticălosul, nu se gândește că există și alți oameni care vor să citească (ar zice un liberal oengist). -continuare în pag LIT / 12-

Articole publicate în LUNI: 3 / nr.3-4
Poezie de **Violeta Ion, Master**

deasupra camerei vecinii construiesc, s-au terminat zilele și nopțile strig tare

deasupra camerei vecinii construiesc, s-au terminat zilele și nopțile strig tare
tot mai ritmic cu melodia apăsată tot mai ritmic a întrebare
melodia întoarsă ca o buză de iepure
s-au terminat zilele și nopțile spun tot mai încet
sfătoasă, grijulie
în săptămîna asta cuminte ce hoit destrăbălat
cu bocăniturile astea cu siguranță cineva trăiește acolo
trăiește face pe grozavul și bate așa a viață bate pe dos și pe față nici nu mai știu
mă duc spre fereastră fac semne grozav de largi
mi-aduc aminte de omul ăla căruia îi ieșise sufletul
a doua zi împreună cu mama și tata l-am căutat înnebunită
a zis că n-are nevoie era numai carne și oase numai un rîs tot zicea
că e frumos să te uiți așa în zare după ce se scurge sufletul pe bărbie ca
dulceața îl modela în mîini apoi îl băga la loc pe gît ca pe un șarpe
zilele veneau repede cu un tren întăritat
oamenii numai carne și oase numai rîs în mijlocul pieții
am înălțat rîsul ca pe un steag l-am înfășurat ca iedera pe pereți
de el ne spînzurăm încontinuu
prin cîrciumi cu odraslele noastre-n spinare

cîrciuma biserica secolului 21
unde miroase a viață zilnic
și oamenii se înfășoară cumva în jurul lor
carnea duhnește cumva a patrie
aer și înălțimi zîmbete pentru toată lumea
un spațiu larg de te apucă frigurile
munții din ochii semenilor pe care ne tîrim cu mîini bolnave
îmbrîncindu-ne să atingem lucrul ăla căruia n-am ști cum să-i spunem pe nume
smulgîndu-l cu forța apoi de pe buzele lor vinete

de **Mădălina Potînc**
continuare din pag **LIT / 11**

Fotografii într-o zi de Miercuri -3

Patruzeci și cinci de minute au trecut și te gîndești că ai putea să scrii un articol foarte bine argumentat în care să compari B.C.U. și B.N.R. (nu banca, biblioteca) și îți aduci aminte că există oameni care își imaginează raiul ca pe o nesfârșită bibliotecă, și te întrebi dacă îngerii se bulucesc la fel să prindă locuri în săli, și dacă e greu să înregistrezi în baza de date toate cărțile, sau poate se citește doar o carte, cine știe, dar dacă ar fi așa, atunci nu știu cum ai putea să mulțumești un intelectual, doar dacă ar fi o carte care nu se termină, și nici așa, poate. Ai luat card și cheie și acum vrei să primești un loc în sălile patru sau cinci, deci te așezi la coada de doar cîșpe persoane și te bătăi pe loc, poate se enervează cei din față și pleacă, scrii mesaje pe telefon ca să vezi dacă poți să te abții să înjuri „sistemul” nu cum face un prieten - , te uiți în jur și îți aduci din nou aminte că locul acesta seamănă mult cu Mall-ul, numai că e pe tonalități de verde, și ți se pare că ar fi fost mai frumos dacă în locul spațiului pentru internet ar fi fost pus un acvariu mare cu rechini înfometați în el, care să fie hrăniți cu studenții ce sustrag publicații, dar să fie aruncați în acvariu direct de la etajul la care sunt în momentul acela ca să vadă toată lumea spectacolul (și, mai ales, voi de la coadă, care vă plictisiți), inclusiv cei care fac turul de orientare, și doamna care e cu ei să le dea explicații și să treacă mai departe. Ai

locul treizeci și trei în sala patru și cardul două sute douăzeci și cinci (e clar, sunt numere cu noroc), dar a venit momentul pauzei de țigară (ești de o oră și jumătate aici), te duci, fumezi, te-ntorci în sală, vrei să pleci acasă, iei cartea de la raft care îți trebuie și te duci să o xeroxezi (din fericire, nu are peste cinci sute de pagini, deci e permisă copierea). La xerox sunt doar cinci oameni în față ta, așa că mai mult de douăzeci și cinci de minute nu stai, băiatu' cu xeroxu' bea cola dintr-o căniță de inox, îți vine rîndul, te autoservești, și te simți din nou amețit de la flash-ul intermitent de lumină, cobori pe scări, îți iei lucrurile din sală, îți iei lucrurile de la vestiar, și fugi, aproape, pe ușă, dar...

Te oprești, totuși, să fumezi o țigară și îți zici că e normal, doar se apropie sesiunea, da' parcă tot mai bine e la B.N.R. (nu banca, biblioteca), deși te cam sperie sala unde se caută cotele, la calculatoarele ălea vechi, ascunse după șiruri labirintice de dulapuri cu sertare, și doamna de la xerox care, atunci când intri în cămăruța ei, ține Libertatea, parcă, în mână, și stă cu spatele la tine pe scaun, și te întrebă brusc și cu voce puternică, aproape bărbătească, dacă ai citit nu-știu-ce în ziar, nu-ți amintești exact ce, dar atunci ți s-a părut foarte importantă întrebarea, parcă fusese dintotdeauna pentru tine, iar femeia aia te aștepta dintotdeauna pe scaunul acela, stînd cu spatele.

Articole publicate în LUNI: 1 / nr.3
Poezie de **Angel Proorocu**

Stateai încă încolăcită
Golul a urlat flămînd
Inundat de sânii tai
Cînd te-ai destins ca o felină.

Mă uitam rostogolind ochiul
Ca o piatră mare și grea spre asfințit,
Simțeam cum rasuflările tale
Mi se așterneau pe spate ca niște solzi,

Ne-am urcat în noi,
Trăgeam semnalul de alarmă disperați,
Vatmanul râdea de copilăria noastră, știi,
Maneta aia... era de jucărie.

Poezie de **Violeta Ion**

seara în parc cu două bătrîne pe-o bancă

seara în parc cu două bătrîne pe-o bancă
oare bătrînețea au luat-o de la una la alta
se poate îmbătrîni brusc
cum îți curge veselia pe față și cutele împing cutele
ochilor pînă strîng fruntea
din respect sau din obișnuință
sau poate e posibil pe bucățele
un stomac bătrîn o mîină tînără
o burtă obosită și picioare sprintene

ea nu spune nimic zîmbește atît de larg
cît să-i revăd viața în secvențe rulate cu încetinitorul
se foiesc cu încredere eu afixez siguranță
strada își scutură solzii își întoarce
plictisită botul spre noi ca și cum nu ar avea înspre ce
nici nu are

două scaune în mijlocul străzii
cu două femei împușcate în cap la revoluție
ce fac acolo bătrîni nu au voie să moară
ei fac semne spre mulțime
în palmele deschise au îngropat tot ce
se poate spune

se tace se umblă cu precauție se umblă în șoaptă
ele nu spun nimic zîmbesc larg eu
derulez în continuare
oare o groapă înseamnă pămînt insuficient
ca atunci cînd ți-e silă să gîndești și pe moment
pereții craniului ca doi golani furioși nu se mai recunosc
unul pe altul

ele zîmbesc cu teamă tot mai strîns
ca și cum viața lor e insuficientă pentru cadrul ăsta
s-ar chirci degetele picioarele ar întepeni privirea ar
curge absentă
pe bancă
numai la gîndul că viața mea ar putea fi acum
insuficientă pentru viața lor

ele zîmbesc tot mai larg cu încredere
tremură urlă tot mai larg cu gura deschisă așa a veselie